

DÉLMAGYARORSZÁG

80. évfolyam, 210. szám
1990. augusztus 23., csütörtök

ALAPÍTVÁ: 1910-BEN

Havi előfizetési díj: 101+20 forint
Ára 4,30 forint

Ködök a tulajdon körül

Riadókészültség — SZDSZ: a kisgazda földterv elhibázott — Fölépült egy iskola

Ismerős bukkant föl: a madridi Tiempo című hetilap megbízható forrásokból származó értesülései szerint Spanyolországban iszlám terroristacsoportok Szaddám Huszein parancsára véres akciókat készítenek elő. A hispaniai célpontokon kívül más európai országokban is kiszemelték már a merényletek helyét. A hetilap úgy tudja, hogy a véres elképzelések kiagyálója Carlos, a dél-amerikai származású, hírhedt (és a magyarok vendégszeretétét is megízelt) terrorista. Mindezt az Esti Kurirban olvastuk. A rádió pedig arról számolt be, hogy a szabad demokraták tegnapi sajtótájékoztatóján Magyar Bálint, nyers őszinteséggel, egyszerűen hülyeségnek nevezte a kisgazdák földtervtervezetét. Az alkotmányügyi bizottság ülése kapcsán éles szóváltásba keveredett az MDF-frakcióvezetővel a szocialisták képviselője, a tárgy: az elmúlt rendszer szervezőinek tekinthető-e az MSZP — következésképpen kötelezhető-e törvényileg a vagyonelszámolás?

A jelek szerint beindult tehát a választási kampány.

Tézisek a tulajdonról

Még nem készült el a kormány végleges koncepciója a tulajdonreformról, az AVÜ újonnan megválasztott ügyvezető igazgatója, Csepri Lajos annyit árult el, hogy az első menetben a jól működő, jövedelmezően gazdálkodó cégeket privatizálják. További programok megvalósításához is hozzáfognak. Így sor kerül olyan vállalatok magántulajdonba adására, amelyek monopolhelyzetben vannak.

Technikák

A kormány készülő koncepciója többlépcsős, viszonylag gyors privatizációt tartalmaz. Mivel meglehetősen sok nézet alakult ki ebben a kérdésben, így valószínűleg többfajta privatizációs technikát fognak alkalmazni. A jól működő vállalatok esetében járható út, hogy a tőzsdén keresztül kerüljenek magántulajdonba. Azok a cégek, amelyek életképtelenné váltak, csődeljárásra számíthatnak,

s ez eredményezi végül a privatizációt. A nagyvállalatokat, a sok telephelyes cégeket — a tervek szerint — szétbontják és részenként értékesítik. A kormány azonban nem zárkózik el a spontán privatizációtól sem. Tovább folytatódik a vállalati vezetés által irányított átalakulás, amelynek lényege az, hogy külföldi tőketulajdonossal társulva vegyes vállalatok alakuljanak ki a cég.

A privatizáció terén természetesen még meglehetősen sok a homályos pont, legalábbis ez derült ki a sajtótájékoztatón. A kormányban dolgozó szakértők egy része sem ért egyet azokkal, hogy a föld esetében kivételt tegyenek, az eredeti tulajdonosok tulajdonuk egy részét visszakaphassák, míg más vagyontárgyak esetében csak kártalanítás jövhessen szóba. Matolcsy György ugyanis kifejtette,

Homályok

hogy a kormány álláspontja szerint reprivatizációra csak a föld esetében kerülhet sor. Más, korábban államosított vagyontárgyak tulajdonosait kártalanítani fogják, ám ennek részletei még nem tisztáztak. Kóspátsy Sándor, a kormány tulajdon- és privatizációs bizottságának szakértője azonban hangoztatta: minden kártalanítás vállalkozásellenes intézkedés, mert adóemlést eredményez.

Működő és szabad tőke

A bizottság résztvevői úgy foglaltak állást: reális elképzelés az, hogy az állami vagyon privatizálására szánt részét négy-öt éven belül magántulajdonba adják. Ez a vagyon mintegy 2 ezer 400 milliárd forintba tehető.

Úgy gyorsítható föl a folyamat, ha a Magyarországon működő, mintegy egymillióra tehető kisvállalkozó számára a kormány kedvező lehetőségeket biztosít, s így a tehetségesek rövid

időn belül jelentős vagyont kezelő üzletemberekké válnak.

Eddig mintegy 800 millió dollár értékű működőtőke áramlott az országba, s egyes felmérések szerint ugyanennyi befektetésre váró külföldi pénz van az országban, vagy a környező országok bankjaiban. Ez a szabad tőke elsősorban arra vár, hogy Magyarországon minél előbb nagy tömegben megkezdődjön az állami javak magántulajdonba adása.

Gazdák a Parlament elé!

A Független Kisgazda, Földmunkás és Polgári Párt felhívással fordul a tagságához és minden magyar állampolgárhoz, aki felelősséget érez a haza sorsa iránt, hogy 1990. szeptember 2-án délelőtt 10 órakor jöjjen a Parlament elé! A békés demonstráció hagyományteremtő szándékkal lesz megtartva. A „Magyar parasztság nemzeti ünnepévé” szeretné nyilvánítani ezt a napot a Független Kisgazdapárt. A későbbiekben min-

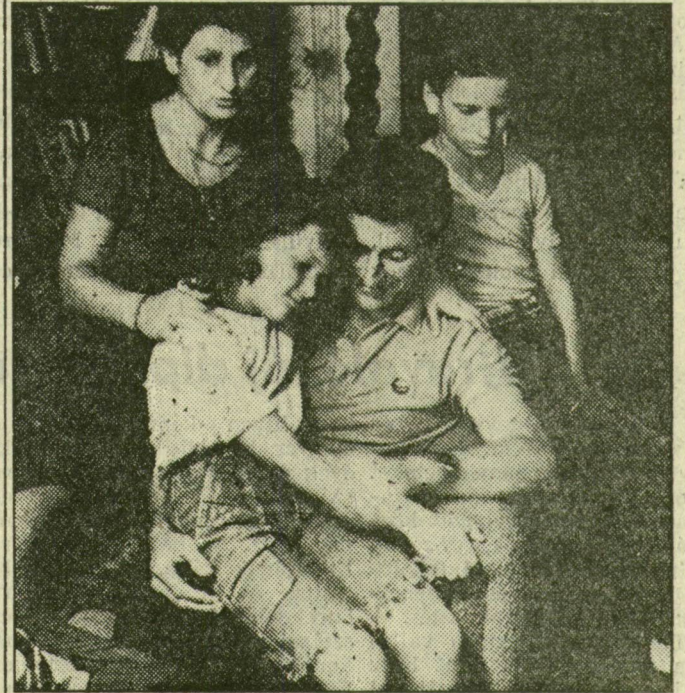
dig szeptember első vasárnapján szeretnénk ezt az ünnepet megtartani. Külön aktualitást ad a mostani demonstrációnak a Parlament elé kerülő földtörvény, melyet sok támadás ér, és szeretnénk kellő hangsúlyt adni a követelésünknek, melyben támogatjuk a földtörvény-tervezetet.

Bort, búzát, békességet!

(OS)

(Az összeállítás a 2. oldalon folytatódik.)

Az Öböltől a Tiszáig

Somogyi Károlyné felvétele

Kulacsik János, immár Szegeden, feleségével és két gyermekével

Örömmel adtunk hírt mi is arról, hogy kedden hazatértek az „ideiglenesen a Kuvaitban és Irakban állomásozni kényszerülő” magyarok csoportjai. Köztük volt a szegedi Kulacsik János üzemmérnök is, aki egyéni munkavállalóként május óta dolgozott Kuvaitban. Korábban már másfél évig hasonló munkát végzett e kicsiny, gazdag, s most háború sújtotta arab országban; akkor is, most is az ottani telefonhálózat kiépítésén fáradozott.

— Augusztus 2-án, Kuvait Irak általi lerohanásakor éppen kábelátadásra mentem reggel munkahelyemre, mesélte immár Szegeden, otthonában —, amikor közölték, hogy véletlenül se menjünk dolgozni, mert Kuvaitot katonai támadás érte. Ettől kezdve két és fél hétig bizonytalanságban éltünk; családtagjainkkal sem tudtunk közvetlenül telefonkapcsolatba lépni.

— Milyen információkat kaptak az ottani helyzetről, s milyet az itthoniak — hazatérésükről?

— A kuvaiti televízió főként Szaddám Huszein beszédeit közvetítette; mi múlt szerdán meglepődve hallgattuk a Szabad Európa Rádió bejelentését, mely szerint az irakiak nem engedik hazatérni többek közt a magyarokat sem, s melyet a SZER másnap helyesbített. A mi közvetlen információink arról szóltak, hogy augusztus 19-én hazaindulhatunk, s ez így is történt. Ekkor Bagdadon keresztül Jordánia fővárosáig, Ammanig 2200 kilométeret tettünk meg autóbusszokkal;

— Erte-e önöket valami féle atrocitás az irakiak részéről?

— Nem, bár több ízben is igazoltattak bennünket, főleg a tengerparton. Külön köszönet illeti azonban a jordán buszsofőröket, akik Bagdadból Jordániába telefongyár pesti központja „repítették” bennünket. Népszerűsítette a fejleményekről. — Ön a második gépen utazott. Mi okozta a két gép ilyen viszonylag gyorsan naindulása közti több mint za.

— Sandi István

Európa hátsó udvara

Örvendeztünk a minap a szabad Európáról és békés Duna-tájról álmokkal. Álmunk egy napra valóságos lett: megnyíltak a határok, ama szétmorzsol, történelmi drót, sövények emlékét is megidézve; örömeink, örömmáglyák gyulladtak — s a tűz fényénél olyan egyszerűnek tűnt minden.

Kezemben érzem Duray Miklós szikár készszorítását, hallom őt beszélni a „zöld határról”. Somoskő mellett, a cseh-szlovák nagykövlet és irodalmár, Rudolf Chmel oldalán; hallgatom a három nyelven felolvasott nyilatkozatot az eresztvényi dombtetőn: cseh nyelven a szlovák színész tolmácsolja, szlovákul egy — feltehetően magyar — Csemadok-képviselő olvassa mikrofonba. És meg sem ismeri az ember a tűz mellett szűrődő szavakból, ki a tarrjáni (vagy szalmatercsi) magyar, ki jött Fülekről vagy Nagykovácsiból,

és ki a magyarul szóló pelsőci vagy losonci szlovák. Ugyanazt a szép palóc nyelvet értik és beszélnek mindnyájan.

Amikor átmegyek a — megnyitott — határon: a határőrlaktanya után, mint rendesen, Sátoros felé mutat a tábla, aztán Ragyolc, majd Püspöki és Füleket következik. Rokonnaimnál a hangulat korántsem ilyen lobogó. Nem panaszkodnak, de van valami lemondás abban, ahogy beszélnek, kérdezgetnek: hallottam-e, tudjuk-e, lehetséges-e, úgy van-e?... Előkerülnek a féltett újságok, és az elhessentett félelmek is. Az egyik Új Szó-oldalról (augusztus 10.) az itthon is megismert, Antall Józsefnek címzett nyílt levél eredetije alatt egy lefényképezett falfelirat vág mellette: „Slovensko slovák — mađari do plynu!” Azaz, mint az írás szerzője, Tibor Javor docens, mérnök is lefordítja: „Szo-

váciát a szlovákoknak — a magyarokat a gázkamrába!”

Falfirka, vagyis egyszeri, extrém és mulékony. Jelentőséget sem kelene tulajdonítani neki, ha nem lenne ilyen lélegzetelállítóan őszinte, és őszinteségében ilyen otromba. És ha nem diszelegne fél esztendeje — a beküldő szerint igen forgalmas — buszmegállónál. Es ha nem csengene össze másutt is olvasható falfirkákkal, például a pozsonyi falakon, vagy — mint legutóbb olvashattuk — Szenen, a zsoldáró génius, Molnár Albert emlékművén. Vagy más országban, másfajta kezeztől, Petőfi kőből domborított arcán...

Falfirkák, otrombaságok — felejtsük máris el!

Nekem, ezen a lobogó Európa-napon, mégis sárdagasztó hátsó udvarok, berugdosott pinceablakok, lucsko mosókonyhák jutottak az eszembe. Onnan tényleg hosszú lesz az út Európába.

Bratinka József képviselő

A Délmagyarország közületi és vállalkozói hirdetések felvételét a MEDIÁTOR Iroda is végzi.

Kérjük, jelezze igényét a Dugonics tér 12. szám alatti irodában, személyesen,

vagy a 24-326-os telefonszámon, 9-16 óra között.

Kívánságára munkatársunk felkeresi Önt. Hirdetését telefaxon is leadhatja a fenti számon.

Állunk rendelkezésére!

MEDIÁTOR

MEDIÁTOR KÖZVETÍTŐ ÉS SZERVEZŐ IRODA BT

A terv sötét, mint a szántóföld

A szabad demokraták elfogadhatatlannak tartják a földtörvény jelenlegi tervezetét, hiszen az kizárólag a rehabilitációt tartja szem előtt, nem pedig az agrárágazat működőképességét — hangzott el az SZDSZ szerdai sajtótájékoztatóján, ahol a legerősebb ellenzéki párt képviselői igyekeztek rávilágítani a kisgazdapárti földtulajdon-koncepció ellentmondásaira.

Juhász Pál országgyűlési képviselő már előjáróban hangsúlyozta: téves az a feltevés, miszerint a földkérdés rendezésére csak a régi birtokviszonyok visszaállítása az egyetlen lehetséges út, léteznek ugyanis köztudott megoldások is. Az SZDSZ is azt az álláspontot képviseli, hogy a mezőgazdasági tulajdont privatizálni kell, a nagyüzemi monopóliumok

feloldásával párhuzamosan. Azt viszont nem tartja célszerűnek, ha külső tulajdonosok tömege jönne létre, azaz elválna egymástól a földet birtokló és a földet használó réteg.

Juhász Pál ugyanakkor úgy vélekedett, hogy nem szerencsés a mezőgazdasági nagyüzemeket összeroppantani, inkább átalakulásukat kellene elősegíteni. Márpedig — tette hozzá — a földtörvény jelenlegi tervezete szerint két út van a szövetkezetek előtt: vagy feloszlatják magukat, vagy nálra bérbe veszik az újraosztott földeket.

A sajtótájékoztatón elhangzott az is, hogy a földtulajdon jelenlegi módon tervezett rendezése a mezőgazdaság válságának elmélyülésével fenyeget. Mint az SZDSZ szakértői rámu-

tattak: a kisgazda koncepció megvalósulásával 20 százalékkal eshet vissza a mezőgazdasági termelés, és mintegy 100 ezerrel csökkenhet a munkahelyek száma az agrárszférában.

Magyar Bálint ügyvivő, országgyűlési képviselő arra is rávilágított, hogy a földtulajdon átrendezése távolról sem csupán azokat érinti, akiknek földigénylésük van, hiszen a mezőgazdasági termelés csödbe jutását az ország egész lakossága megérinti. Hozzáfűzte: mindezért jórészt az MDF-et, a kormánykoalíció vezető erejét terheli a felelőség, hiszen pusztán pártpolitikai elvek miatt, engedve a kisgazdapárt politikai nyomásának, félretette korábbi — a szabad demokratákkal rokon — földtulajdon-koncepcióját. (MTI)

Útravaló, új diplomatáknak

Újonnan kinevezett, és hamarosan külszolgálati helyeikre utazó nagykövetekeket fogadott szerdán a Parlamentben Göncz Árpád köztársasági elnök, Szabad György házelnök, Antall József kormányfő és Jeszenszky Géza külügyminiszter. A külszolgálati posztok váltása nyomán több mint húsz új misszióvezető foglalja el állomáshelyét az amerikai kontinensről Ázsiáig.

Göncz Árpád beszédében arra kérte a nagykövetekeket,

hogy híven képviseljék a magyar külpolitikát, amely évek óta egyenes vonalú, kiszámítható, és amelyet az ország létérdekei határoznak meg. Az ország külpolitikájának célja, hogy biztosítsa és kifejezze hazánk önrendelkezését, ugyanakkor szolgálja Magyarországot zökkenőmentes beilleszkedését Európa egészének formálódó együttműködésébe. Külpolitikai törekvéseiben Magyarország a nemzeti egyetértésre alapozva, a térség

jelenkori valóságából indul ki, a helsinki folyamat keretében a kollektív és az egyéni emberi jogok teljes megvalósulásának útját keresi minden nép számára a határokon belül és a határokon kívül egyaránt. Kiemelt figyelmet fordít a magyar külpolitika az ország határain belül élő nemzetiségek, illetve a határokon kívül élő magyar nemzetiségű kisebbségek nemzetközi szerződésekkel garantált egyenjogúságára.

Disznóhalál Békéscsabán

A Békéscsabai Szabadság Tsz sertéstelepén csütörtökig kiirtják, ártalmatlanítják az állományt, ezután hozzálátnak a fertőtlenítéshez, és ezzel felszámolják a sertéspestis-fertőzést, amely egyelőre még tisztázatlan okok miatt támadta meg a sertéseket. Mintegy 10 400 állatot kénytelenek kiirtani, ezzel a radikális beavatkozással lehet csak elejét venni a fertőzés tovaterjedésének. Ezzel egy időben to-

vább tart a szintén hatóságok által jelölt áruforgalmazási, állatvágási, -felvásárlási tilalom, amely a környék meghatározott területére terjed ki, kapcsolódva azokhoz az egyéb intézkedésekhez, amelyek a sertéspestis tovaterjedését hivatottak megelőzni.

A magyar húsexportot egyelőre csak igen részlegesen érinti a békéscsabai fertőzés. Am a Közös Piac részéről az ügyvel kapcsolatos

határozatok még nem születtek meg, a szervezet állatorvosi bizottsága rövidesen tárgyalja az ügyet, és várhatóan határozatot hoz. Korlátozó intézkedések máris születtek, nagy a valószínűsége azonban annak, hogy a kivitelhez elegendő lesz majd a magyar állat-egészségügyi szervek garanciája, amely arra vonatkozik, hogy az áru nem a fertőzött területről származik. (MTI)

Ötmillió önkéntes

George Bush szerdán aifirta azt a rendeletet, amely aktív szolgálatra hív be tartalékosokat. Az 1967-es vietnami Tet-offenzíva óta először mozgósítanak katonai célra amerikai tartalékosokat. A Fehér Ház nyilatkozata szerint a behívások száma „a fegyveres erők szükségleteitől függ, de egyelőre nem várható a törvény által engedélyezett 200 ezer fő” mozgósítása. A Pentagon illetékesei azt közölték, hogy a döntés várhatóan 40 ezer tartalékos — elsősorban egészségügyi és szállítási szakembereiket — érinti.

Az Öböl menti Együttműködési Tanács védelmi miniszterei rendkívüli tanácskozásukon „a felforgató és terrorista akciók elhárítására” megállapodtak a Szudán-Arábiában levő „gyorsreagálású” erők létszámának és felszerelésének növelésében — közölték Dzsiddában.

Az AFP tudósítójának helyszíni beszámolója szerint Bagdad és a többi iraki nagyváros közterein „a haza védelmére” ifjú önkéntesek gyakorlatoznak napok óta. Hivatalos iraki körökben úgy nyilatkoztak, hogy az önkéntesek száma már meghaladja az 5 milliót, vagyis — az 1 milliós reguláris hadsereggel rendelkező — Irak lakosságának egyharmadát.

Praging Stones

Jó szórakozást! — mondja a határőr, amikor visszaadja az útleveleinket. Pedig egy szót sem váltottunk arról, hová, s miért megyünk, de úgy látszik, aznap természetes Rajkánál: aki magyar, az Prágába, a Rolling Stones koncertjére igyekszik.

Különös izgatottság vesz erőt rajtam vezetés közben. Vizsgálni kezdem magam, vajon mi bajom van. A választóvonalon már túl vagyunk, a valaha

vasfüggöny mögött

élt emberből talán soha ki nem irtható határidegességnek már múltja kell. Aztán megtalálom az izgalom okát. Először is: a „prágai ősz” óta most vagyok először Csehszlovákiában, s kíváncsian várom, milyen jeleit lehet látni a változásoknak. Másodszor: hűszéves álomom, hogy megnézzem a Rolling Stonest — élőben. S hogy ez sikerül, csak akkor hiszem igazán, ha már túl vagyunk a koncerten.

A változások az első pillanatban nem értenek bennünket mellbevágólag, ellenkezőleg, az autós turista alapondja, a benzinügy az, ami mellbevág bennünket. Tudtuk, nekünk, külföldieknek, jegyre adják a benzint. A benzinjegy azonban itthon nem kapható, koronacsekkre adják a határon — kaptam itthon a felvilágosítást. Így csekkben váltottam ki itthon a szükséges pénzt. Namármost, a határon ehhez képest sem benzinjegyet nem árultak, sem csekket koronára nem váltottak. Hajtottunk tovább. Nemsokára egy kiírás:

benzinjegy-árusítás

Pattanok ki az autóból, mondják, csak koronáért árulják. Nem crekkért? Nem. Akkor előbb a csekket kell átváltani, ezt azonban csak újabb pár kilométerre lehet, ott viszont nincs benzinjegy... Elárlalom a dolog végét: tudunk tankolni, jegyért. Potom 53 forintért árulják nekünk a benzin literjét. A csekk átváltásánál pedig két és fél százalékot vonnak le. Az itthoni százalékokkal, ha még marad is valakinek pénz, és visszaváltja, ezer korona kiváltásával, beváltásával úgy ötszáz forintot bukhat.

Utítársaimmal elbeszélgettünk arról, mi lenne, ha mi vajjegyet, hűsjeget, tejjegyet osztanánk a határon? Végül is lezárjuk a dolgot: nem bosszankodni jöttünk. Suhanunk Prágáig, autópályán. Az összehasonlítás lehetőségét, persze, ezúttal sem hagyjuk ki: Magyarország összes autópályája együttvéve nincs olyan hosszúságú, mint amit végigszelünk odaát a fővárosig.

Még sok időnk van a kezdésig, gyönyörködhetünk a napfényes Prágában. A fő irány természetesen a Vencel tér: eszünkbe jut az a lenyűgöző tömeg, amit tavaly ilyenkor a híradásokban láttunk, s kicsit elgondolkozva sétálunk ott, ahol a

csendes forradalom

hangos győzelmét aratta. Meghatottságunkra, persze, mindjárt inni is kell egyet. Jőkor érkezünk az ismerőseinkkel megbeszélte U Pinkasu sörözőhöz: éppen vége a háromtől négyig tartó (uzsonna?)-szünetnek. A söröző, mintha vákuum lenne, szippantja magába a kinn várakozó tömeget. Sok választásunk nincs, ahová sodortak, ott gyorsan leülünk.

Az abrosz mocskos, a hamutartó mocskosabb, a helyiség sötét és kopár, ellenben a sör hideg és kiváló. Kérni nem kell, a vilámbesé pincér hatásával öleli a korsókat, és dübentti az asztalra. Ha elfogyott, pillanatok alatt ott az újabb korsó, természetesen ismét kérés nélkül. „Es ha én fröcsögő szeretnék?” — kérdezi kajánul barátom, de e kérdésen csak röhögni tudunk, merthogy olyan, mintha gyógyszerárban banánt kérne valaki. S aztán eszünk is. Knédli, természetesen, hisz szentségtörés is lenne mást enni egy prágai sörözőben.

A délutáni napfény különösen széppé varázsolja az Óváros főtérét. Amerikaitól Japánig, olasztól svédig, mindenféle nácio. Sétálnak. Itt-ott megjelenik a Stones nyelvújító jelvénye, a hátizsákos „szakadtak” társasága, s jól megkülönböztethetők a „bőröndös” turisták, s azok, akik az ESEMÉNY miatt jöttek a cseh fővárosba.

Rengeteg rendőr mindenütt, ahogy ez régen is volt. A különbség viszont, hogy semmiért nem szólnak, nem igazoltatnak — pedig a megannyi zenész, bazáros, politikai hirdető korábban aligha „akciózhatott” itt zavartalanul.

Lassan a stadionba indulunk. Ismét úrrá lesz rajtam az izgalom, amit a jószágos knédli már megszüntetett. Vajon igazán láthatom őket? Lassan, szinte átszellemülten ballag a tömeg a Strahov, a „hajdani”

spartakiádstadion

felé. Három szűrőn, egy motozáson tülesve jutunk a küzdőtérre. Homokos sódertalaj — az egyentorna-gyakorlatokhoz elég volt

ez is. A színpadhoz közelítünk, de belátjuk, hogy nem látjuk, minél előrébb vagyunk. Így — bár jegyünk nem oda szól — némi furfanggal a lelátóra ülünk, ahonnan, bár távol van a színpadtól, minden látható.

Este hét lehet (ekkorra hirdették a kezdést), s még nem tudjuk, hogy a várakozás kinos órái következnék. Egy élvonalbeli cseh együttes játszik csaknem egy órát — szerencsésen túlvagyunk rajta. Feszült a várakozás. Újabb zenészek száguldoznak a színpadon, ám ők is még előzenekar. Más körülmények között bizonyára élvezném a Gun együttes színvonalas muzsikáját, most alig várom, hogy befejezzék. Befejezik, de még mindig nem Jagger jön. Csak a várakozás. Este tíz előtt néhány perccel egyszerre esik az első csepp eső, és egyszerre hunynak ki a nézőtéri fények, hogy annál vakítóbb lehessen a színpad. A színpad, ami valójában egy harminc méter magas, negyven méter széles állványzat. Előtte a „futósáv” valójában több mint hetven méter — szívesen leméreném, hányszor rohanta be ezt a távot

a Rolling Stones-mágus.

Berohan végre a színpadra, vörös adminisztrációs-egyenruhában, és belevág *Start ne up* (pörgess fel), kiabálta, s elég volt ezt egyszer kiejtenie a száján ahhoz, hogy a közönség pörögjön fel, s táncoljon vele együtt. A méretében is lenyűgöző színpad a legkülönbözőbb fényekben játszik: hol harmincszor negyven méter sárga, hol lila fény kábit el bennünket, ám leginkább az ötvenhétféle közeli, de — távolról legalábbis — harmincnek kinéző Mick Jagger erejéből és tisztaságából mit sem veszített hangja. Bár a színpad tán száz méterre is van tőlünk, két óriási képernyőn „közeliben” nyomon lehet követni az eseményeket.

Apró csőrömpölések bevezetésekként, s máris bevillan a hatvanas évek végén Decca-kislemezről agyonhallgatott *Honky Tonk Woman*, a színpad sötétebb részéből pedig lassan kilép húszméteres nagyságában a Honky Tonk asszony, lábán libegteti piros cipőjét, kezével ritmusra mozgatja cigarettáját, aztán a szám végén a kiengedett levegővel együtt a rejtő sötétségbe bújk a monumentális asszony. Sírunk egyet, s gondolatban egymáshoz simulunk, mint a hetvenes évek elején: az első házihullkon, amikor azt énekl Jagger, hogy *Angie*, s táncolunk, mikor ő is a *Jumping Jack Flash* ütemére száguld. Közben tízszor öltözik a dobálta szét ruháit, százszor rohanja, gesztikulálja át a színpadot,

ezeryi fényjátékot

csodálhatunk. Pörgő és villogó, égnek és földnek lövellő, mértani idomokat rajzoló és szabálytalan sötétbe hasító fényablak, amikből egyszer csak három monumentális farkas lép elő, s a szám végén Jagger az egyiknek a szájában tűnik el. Minden fény és minden árny, minden kiegészítő látványosság nem percre — másodpercre megtervezett, számítógéppel irányított. A hírek szerint félmillió watt teljesítményt produkáló hangfalak egyetlen recsenés, torz hangzás nélkül, kristálytisztán juttatják a csodálatos zenét az ormótlan stadion legrejtettebb zugába is. A hatalmas képernyőkön a főszereplőt hetvenméteres futóvágója minden pillanatában közeliben tudják mutatni — képtelen méretű a szervezetség, a profizmus.

Az átlagéletkorát tekintve valószínűleg harminc fölötti, százazres nézősereg pedig tombolón lelkes, a kitartó eső közepette is. Bőrig ázva, s szinte megilletődötten csodáljuk, amit látunk. Nem koncert, nem show — varázslat. Vagy utólréhetetlen profizmus?

Semmi sincs véletlenül. Egy rádászámra tervezett a műsor, ezt néhány türelmesen tomboló perc után megkapjuk. Nem is akármilyen:

I can get no

satisfaction (Nem tudok kielégülni), robantja az utolsó bombát, tizedik kalapját is a közönség közé hajtva Jagger. A szám végén a robajló taps már Mercedesekben találja a „legutolsó” fúvósai személyében is klasszis zenészeket felvonulati stábot. Tűzijáték zárja a koncert keretét, miközben a távolban látjuk: rendőrautók kísérik ki a stadionból a Rolling Stonest.

Csendesen, tán megígézten sétálunk a tömeggel együtt. Az autópálya kivezető szakaszánál mindenki tankolni akar, s eltelik jó óra, mire útnak tudunk indulni. Lassan megyünk.

Főlnézek a levegőbe, s arra gondolok: a Rolling Stones gépe talán most száll le London Heathrow repülőterén.

Balogh Tamás

Fegyverbazár az Öbölben

Ali, bármelyik oldalon harcol is az Öbölben, egy dologban hasonlít ellenfelére: kalasnyikovval löv, miközben szovjet és kínai tankok készílik elő számára a terepet. Helyzetét könnyítik a brazil gyártmányú rakétás egységek, az amerikai tüzérségi lövegek, a francia földföld rakéták, a csehszlovák gránátok, a dél-afrikai aknákn és az egyiptomi páncéllöklők. Szép kis nemzetközi csapat!

De tévednénk, ha azt hinnénk, hogy csak most vált ilyen fegyverbazár a Közel-Kelet. Az áru-feltöltés még a hetvenes évek elején, az arab-izraeli háborúk során, a libanoni polgárháború kiborbanásakor kezdődött. Kivált a szovjet és az amerikai fegyvergyárak kényeztettek el a mindig kéznél levő hadakozókat.

A vásárlók listájának élén Irak és Szudán-Arábia áll, a most farkasszemet néző két állam. A nyolcvanas évtizedben a fejlődő országoknak eladott, mintegy 300 millió dollár értékű fegyver csaknem egyharmadát ez a két ország vásárolta fel. Iraknak jól jött a külhoni segítség az Irannal folytatott háborújában, a szaúdiaknak pedig a térségben korábban az olaj segítségével kiverekedett vezető szerep megtartásához kellett némi katonai háttér.

A szellem végül is kiszabadult a palackból, túl-

lötték a célon az amerikaiak és a szovjetek is. A fegyverszállítmányokkal nemcsak rezsimeket tartottak-tartanak fenn. Az egykori fő célszágok mára önálló fegyvergyártó sorokat, egész iparágakat hoztak létre a jövedelmező üzletre. Rájöttek, hogy nem jó dolog sokáig függeni a nagyhatalmaktól, ezen a téren sem. Brazília például igen fejlett harcokcsiggyártó sorokat, valamint harcirepülőgépgyártat hozott létre, India óriási hadihajókat és tüzérségi lövegeket épít, Dél-Afrika, Dél-Korea, Argentína és Kína ugyan-csak jeleskedik valamelyik területen.

És mit tettek eközben a nagyhatalmak? 1978—79-ben ugyan megpróbáltak megalkudni a hagyományos fegyverek elterjedésének megakadályozásában, de az afganisztáni szovjet bevonulás véget vetett ezeknek a tárgyalásoknak, mutatva: milyen korlátai vannak a törekvésnek. Pontosabban mennyire korlátlan úr már a piac és mennyire tehetetlenek a mind nemzetközibbé váló fegyverkereskedelemmel szemben. Ha ez igaz, márpedig igencsak nehéz cáfolni, akkor egyáltalán nem nehéz megjósolni: hamarosan újabb válság elerőzünk, pedig még a mostaninak sincs vége.

Mester Nándor

Hírek a világgazdaságból

A világgazdaság növekedési üteme már tavaly is lassult, az idén még tovább veszté dinamizmusából. Az ENSZ World Economic Survey 1990 címmel közzétett tanulmányában úgy véli, hogy a világgazdaság teljesítménye a tavalyi 3,5 százalékos növekedést követően az idén már csak 2,2 százalékkal nő. (1988-ban a növekedési ütem még 4,4 százalékos volt.) Miközben Nyugat-Európában a következő években folyamatos, 3,5% körüli gazdasági növekedési ütem várható, addig Kelet-Európában, beleértve a Szovjetuniót is, 1990-ben több mint 1 százalékos visszaesésre, 1991-ben pedig egy helyben topogásra kell számítani. A tanulmány készítői szerint tovább erősödik a töke fejlődő országokból a fejlett ipari államokba történő áramlása: tavaly a nettó tőkeáramlás 32 milliárd dollár volt, 7 milliárd dollárral több, mint 1988-ban. A kelet-európai országok piacgazdálkodásra történő átállásának támogatására a tanulmány készítői közép-európai fizetési unió létrehozását javasolják. (APA)

*

Még legalább tíz évbe beletelik, amíg a kelet-európai országokban létrejön az igazi piacgazdaság — jelentette ki bécsi sajtóértekezletén Karl Dittrich, a Bécsi Kereskedelmi Kamara elnöke, magyarországi tárgyalásairól hazatérve. A KGST-tagországok gazdaságának 40 évi kötődése a Szovjetunióhoz olyan struktúrákat teremtett, amelyeket nem lehet egyik napról a másikra felszámolni — mondta. (APA)

*

A Szovjetunió földgázt szállít majd Dél-Koreába egy Észak-Koreán áthaladó gázvezetéken. A közös szovjet-dél-koreai beruházásban kiaknázandó Szahalin-szigeti gázmezők mintegy 30 évre biztosítják majd a dél-koreai szükségleteket. Az Észak-Korea területén lefektetendő vezeték jó lehetőséget nyújt arra, hogy bővüljenek a gazdasági kapcsolatok a két Korea között — jelezték dél-koreai üzleti körökből. (AP—DJ)

*

Az NDK az év végéig tiszteresére növeli az NSZK-ba vezető telefonvonalak számát, hogy felszámolja a két német gazdaság egyesítése útjában álló egyik fő akadályt, a távközlési kapacitáshiányt — jelentette be a keletnémet posta. Az NDK legfontosabb körzeteit bekapcsolják a nyugatnémet rádiótelefon-hálózatba is 1991 végéig, s megteremtik a műholdas adattovábbítás lehetőségét is. (Reuter)

*

A Toyota 1966-os Corolla modellje bizonyult az eddigi második legnépszerűbb autómódelnek a világon, a Volkswagen bogárhátúja után. A japán autógyár bejelentette, hogy június végéig 15 millió 40 ezer 200 darab készült el ebből az autóból, vagyis 33 ezerrel több, mint a Ford híres-nevezetes T-módeljéből. Japánban 4, a szigetországokon kívül pedig 13 telephelyen gyártják. A Corolla rendkívül népszerű Japánban, ahol 1986 óta vezeti az eladási statisztikát, de jól ismert másik 150 országban is. A külsőleg hagyományos kinézetű autót általában 1500 köbcentis motorral szerelik fel. Jelenleg már a hatodik generációjának gyártása folyik. A hír nem szól arról, hogy vajon addig tervezik-e gyártani a Corollát, amíg meg nem dönik a bogárhátú 40 milliós rekordját? (AFP)

Céljellegű állami kölcsön

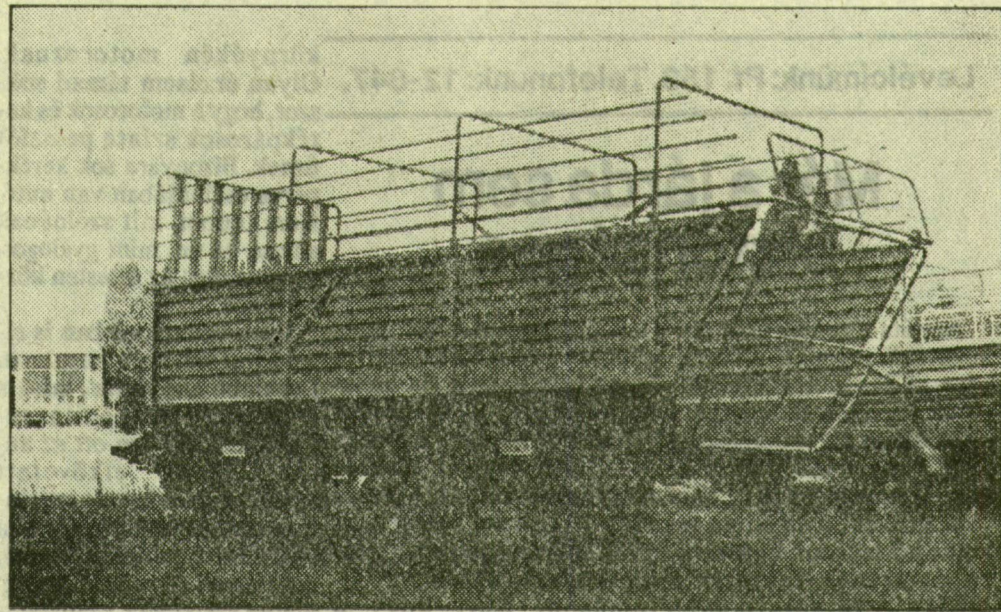
Allami fizetési kötelezvények és kincstárjegyek kibocsátásába kezdett a szovjet pénzügyminisztérium.

Ezen értékpapírok közül az egyik egy céljellegű állami kölcsön, amelyet az állam 1993-ban kezd különböző, jelenleg hiánycikknek számító tartós közszükségleti cikkek (pl. személygépkocsik, minitraktorok, motorok, színes tv-k, video-magnetofonok, hűtőszekrények, személyi számítógépek stb.) vásárlásának garatálásával törleszteni. Egy-egy kötvény ára megegyezik a megfelelő termékével.

A most első ízben kibocsátott kincstárjegyekért kapott összeget viszont egészen más célra — az 1954—1956 között jegyzett állami kölcsönök visszafizetésére — fordítják. Ez az intézkedés a lakosságnak az állami kölcsönök iránti bizalmát hivatott helyreállítani. Az 50-1000 rubeles értékhátárak között kibocsátott kincstárjegyekre 5 százalékos kamatot fizetnek. E befektetési forma azért is vonzó lehet, mert szükség esetén készpénzkölcsön fedezetűl is szolgál.

Végül pedig a legfontosabbról, az 1990-ben kibocsátott állami kölcsön kötvényekről, amelyek a 60 milliárd rubeles költségvetési deficit fedezetét fogják biztosítani. A 10 ezertől 1 millió rubeles címletben kibocsátott értékpapírokból csak vállalatok és szervezettek vásárolhatnak. Az utóbbiak az érték járó 5 százalékos kamatot nyereség-alapjukban tarthatják nyilván.

Ezek az intézkedések elsősorban a szovjet költségvetés és hitelrendszer rendbetételét szolgálják. Megjelenésüket azonban a közgazdászok egy része mégis bizonyos pesszimizmussal fogadta. A költségvetési hiány vállalati forrásokból történő csökkentése ugyanis szerintük csupán egy könnyű manőver, amely nem képes megoldani a ma forgalomban levő, és árúk hiányában a piacra igen nagy nyomást gyakorló „fölszeges” pénz kivonásának problémáját.

Az első saját gyártmány, a rendfelszedő pótkocsi

A sándorfalvi „hörcsögök”

A Hódgép a tipikus magyar nagyvállalat sorsát élte és éli meg. Leosztott feladatokat, kizárólag szocialista és beföldi piacra szánt termékek, nagy szériák jellemezték. A mezőgépprofil szakosítása során a nagyüzemi zöldsejtbetakarító gépek kerültek a vásárhelyi székhelyű céghez, s a közúti szállítóeszközök gyártását át kellett adniuk az arra kijelölt társvállalatnak. A nagyüzemi zöldsejtbetakarítás nem bizonyult versenyképesnek a kistermeléssel szemben, így ezekből a gépmonstrumokból is egyre kevesebb talált gazdára, utóbb a szocialista piac is minimálisra zsugorodott. A nyolcvanas években már látszólag, mélyreható változások nélkül elkerülhetetlenül munka nélkül maradtak. Előbb Makón és Szentesen önálló gyárakat alakítottak ki, majd Dorozsmán és Sándorfalván jöttek létre egyesüléssel kétféle. A sándorfalvi gyáregységre került utóljára sor, ez év elejétől cserélhetők le a Hódgép-táblát a Transmetal Kft.-jével.

Oroszvári Ferenc ügyvezető igazgató 1988-ban kevert ide, de 26 éve a Hódgép jogelődjénél kezdett, mint fizikai dolgozó, s ezt követően több középvezetői posztot ellátva szerzte meg azokat az ismereteket, melyeknek birtokában elvállalhatta az önállóított egység irányítását. Arra voltam kíváncsi, vajon ez pár hónap elég volt-e az irányváltásra.

— Először, még tavaly az önállóság tárgyi és személyi feltételeit teremtettük meg. A gyártmányfejlesztéstől kezdve, a számvetésig, melynek keretében Olaszországba is eljuthat az a termékünk. A halen keresztül a kereskedelmi apparátusig mindent most kellett megszervezni. tésére alkalmas Hörcsög típusú rendfelszedő pótkocsit továbbfejlesztettük, változtatást kínáljuk. Gontembernek megszüntettük a munkaviszonyát, olyanok-

köbméteres után a 16-ossal is kirukkolunk jövőre. Emellett most tervezzük az 1 tonna körüli kisteherkocsikhoz szükséges utánfutót és pótkocsit. Kereskedelmi tevékenységünket bővítendő nyugati erő- és munkagépek behozatalára is vállalkozunk. Az indulással addig várunk, míg a szocialista gépiport dollárelszámolású lesz. Árakban csak akkor leszünk „versenyképesek”.

— Ezek az anyagigényes termékek hogyan készíthetők gazdaságosan itt az Alföldön?

— Minőségi munkával, a nyugati vevő igényes. Emellett a „kézműves”, haladatlan munkát igyekezünk célgépekkel kiváltani. Automata lángvágót és tárcsafűrész vásároltunk, s házilag készítettünk egy gázkemencét és vonalhegesztőt.

— Hogyan volt minderre pénz?

— Igyekeztünk mindent a legkevesebbből kihozni. Például a vonalhegesztőt 8-10 millió forintért kaptuk volna meg, mi 150 ezerből összehoztuk a számunkra megfelelő formában.

Az elmondottakból úgy tűnik van fantázia ebben az üzemben megértették, s továbbra is kutatják a megélhetéshez szükséges munkát. Ami napjainkban nem is kis teljesítmény.

T. Sz. I.

Ne essen térdre ez a nép (1.)

Osztokodás a földön

Azt már valamennyien tudjuk, lapunkból is, hogy három párt paktumaként megszületett a kormány termőföld-tulajdonjogi rendezésről szóló törvénytervezete. E témában, mivel alapvetően érinti az egész magyar nép érdekeit, már korábban is, napjainkban is, de még sokáig számíthatunk vitára, az érvek és ellenérvek felsorakoztatására, pártok, különböző érdekvédelmi szervezetek és nem utolsósorban a gazdálkodók részéről.

Miért nem nyugszanak, nyugodhatnak meg a kedélyek, mikor pedig ez a program már nem csak a kisgazdáké, hanem a koalíciós kormányé? Megtisztult a szélsőségektől, s deklarálja azt is, hogy nem kerülnek hátrányba a valódi szövetkezetek, és a térszervezetekben dolgozó földnélküli tagságot is földhöz juttatni akarja?

A törvénytervezet célkitűzése, hogy elfogadásával olyan agrárpolitikát teremtsen, amely a szociális piacgazdaság követelményének megfelelően elsősorban a természetes személyek magántulajdonán alapul, a termőföld azoknak a tulajdonába kerül, akik megművelik. A tulajdonrendezés egyúttal lehetőséget nyújt azoknak a személyeknek a rehabilitációjára, akik 1947. december végéig saját földdel rendelkeztek, továbbá mindazoknak, akik a kötelező földfelajánlás, földmegváltás s a kulákpé-

rek során alkalmazott földelkobzások miatt méltánytalanságot, igazságtalanságot szenvedtek.

Senki sem tudja : hogyan?

Az állami gazdaságok kezelésében, valamint a térszervezetekben lévő földek közüli termőföldtulajdon igényelhetők azok, akik a mezőgazdasági alapterveken dolgoznak, másfél hektárig, térítés ellenében; a méltánytalanságot elszenvedtek, az elvesztett tulajdon mértékéig, de legfeljebb 100 hektárig, térítésmentesen; ezek örökösei, ha a föld hasznosítására kötelezettséget vállalnak; a mezőgazdasági alapterveken dolgozó tsz-tagok másfél hektárig vehetnek földet; térítésmentesen kaphatják vissza a legeltetési bizottságok, közbirtokosságok, tejszövetkezetek a hajdani területeket; a fennmaradó termőföldből térítés ellenében a szövetkezeti tagok a másfél hektáron túlmenően is vásárolhatnak. Mindezek kielégítése után a fennmaradó tsz-tulajdonban lévő földek továbbra is szövetkezeti tulajdonban maradnak, az állami gazdaságok kezelésében lévő földek pedig a jogszabályokban meghatározott kivételekkel, önkormányzati tulajdonba kerülnek.

Elképzelhető, hogy ezt a törvénytervezetet már elfogadja a Parlament. Am az is igaz, a nagyüzemek érdekképviseleti szervezetei hevesen vitatják az elképzelést; de be kell látniuk, tartalmaz annyi kompromisszumot, hogy megvalósítható legyen. A vita arra korlátozódik, hogyan is mehet végbe az állami, szövetkezeti tulajdonok-

ból való átállítás a magántulajdonú termelésre. S ez az, amit senki sem tud e hazában, senki nem is sejt, hiszen a magyar történelmet ismerve tiszta lelkiismerettel kijelenthetjük: itt még sohasem volt igazságos földrendezés, földosztás, s most se tudjuk úgy véghez vinni, hogy egyes területeken és emberekben is ne okozunk sérelmeket, megbántódást. Nemcsak arra gondolok — miként legutóbb a MOSZ elnökségi ülése hangsúlyozta —, hogy éket verünk a szövetkezeti tagság különböző rétegei közé, s egyfajta röghöz kötöttség alakul ki a parcellázással; hanem inkább arra, hogy ennek a törvénynek, illetve rendszer-és termelési váltásnak az összes lehetséges következményeit lehetetlen kiszámítani. Azt se tudja senki, hány ember igényli vissza a földjét (tíz, százezer, a terület tizenöt-husz százalékát?), olyan vegyes felmérések, elképzelések és tervezetek kavarodnak, amelyek összekuszálják és félreleltetnek a helyzetet. Gondoljuk meg, 40 év alatt mennyi, de mennyi változás történt a hazai agrár-társadalomban, agrárgazdálkodásban!

Az ökönyálás mező a múlté

Nem az ismert tényekre — beruházások, oszthatatlan szövetkezeti tulajdon stb. — gondolok, hanem arra, hogy az 1947-es állapotokhoz képest egymillió hatszázezer hektárral kevesebb termőföld van. A lepusztult, lerobbant legelők hatszázezer hektárra rúgnak, és ne is említsük a különböző céllal beépített területeket, ipari kiszajátításokat. Ennél is lényegesebb, talán az egész váltás motíválójára: mennyit is változott az ember? Ki akar itt valóban gazdálkodni, farmer lenni, hosszú távon a földhöz kötődni, s nem úgy, ahogy a nosztalgizáló kisgazdák álmaiban az ökönyálás mező megjelenik, s nem is úgy, mint egyikük-másikuk fennen hirdeti: majd felállítanak két sátozt a föld szélén, és apródonként megteremtik a szükséges termelési

eszközöket. Ez így nem megy. A mai gazdálkodás: tudomány. És hogy mennyire támogatás-, és eszközigényes, arra a Közös Piac országainak mezőgazdasága is legjobb példa; nem úgy mint a hazai gyakorlat (csupán két ország van a világon, egyik a miénk), ahol támogatás helyett csak az elvonás növekszik.

Megperdülhet a dob

A törvénytervezetnek, de még inkább a három kormányzó párt megüapodásának egyik kritikus pontja, a következő: „A célkitűzést (mármint a termőföld-tulajdonjogi rendezést) az az alapvető körülmény indokolja, hogy az erőszakos módszerekkel kikényszerített szövetkezeti gazdálkodás évről évre fokozódó hatékonyság romlása miatt a mezőgazdasági ágazat csődhelyzetbe került, és ennek megszüntetéséhez elengedhetetlen feltétel a tulajdonállapot rendezése”. Ez, kérem, így nem igaz, és a parlament sem fogadhatja el. A legújabb törvénytervezetben már tapasztalható is finomítás: „A tulajdoni állapot rendezését a mezőgazdasági termelészövetkezetek gazdálkodásának romlása is szükségszerűen megköveteli.” Ezért tiltakoznak joggal az érintettek, hiszen ha más népgazdasági ágazatokban az egy főre eső termelési érték annyi lenne, mint a mezőgazdaságban, akkor 3-4 év alatt kifizethetné az ország az adósságát. A gazdaságok nagy részét alapjában véve a kedvezőtlen közgazdasági környezet rendítette meg, nem pedig saját felelőtlenségük, vagy hibáik. Akad persze olyan is. Am azt se higgye senki, és olyan álomban se ringatózson, hogy majd valamennyi parasztagazdaság, farmergazdaság vagy családi gazdaság diadalmas közepette boldogul. Nem, erről szó sincs! Lehet azoknak is tönkremenni, és bizony könnyen megjelenhet majd a végrehajtó, és megperdülhet a dob a birtok felett.

Sz. Lukács Imre (Folytatjuk.)

Levélcímkünk: Pf. 153. Telefonunk: 12-847.

Már a járda sem biztonságos

Amióta a rendőröket „kikezdtek”, megnőtt a kerékpárosok és a motorosok féltelensége, s ez időnként a szemtelenségig fajul. Nincs a városban, a lakótelepeken olyan hely, ahol gyalogosként nyugodtan lehetne közlekedni. Egyszerűen úttestnek tekintik a járdát. A legváratlanabb helyzetekben testközeli, nagy sebességgel előznek. Utcasarkokon „kibombolnak”. A megállóban a várakozók közé hajtanak. Ott is a járdán közlekednek, ahol külön kerékpárút van (pl. a Petőfi sgt.-on). Így további balesetekre lehet számítani.

A Szent István tér felől közlekedő kerékpárosok és motorosok nagyobb része a Kálvin téren áthaladva a gyalogosok közé hajt a zebrán, majd az Anna-küti pavilonok mögött zavarják a biztonságos gyalogosközlekedést. Itt időnként személygépkocsival is átjárnak. Augusztus elején délután négy óra körül egy Trabantos vízért jött. Még annyi fáradságot sem vett, hogy a magasított műkövirággyázt megkerülje, azon áttaposott, amikor ki és beszállt.

A „Behajtani tilos” tábla ellenére a félig lezárt Kálvin téren behajtanak. Ha hirtelen autó tűnik fel, akkor fel a járdára. A Madách és Vidra utca sarka a táblák ellenére nagyon veszélyes. Már az idén is volt itt baleset, az 1988-as év nyomai még mindig látszanak a tölcszűről állomáson. Kár, hogy a Délmagyarország, mint intő példát, egyik alkalommal sem közölte. Igaz, ezek mind éjjel történtek autóval. De ez megtörténhet nappal más járművel.

Nem lehet a Széchenyi téren, a Kárász utcán, a Nagyáruház környékén a „sétáló utca” tábla ellenére nyugodtan gyalogolni, a parkokban a helyhez illően kikapcsolódva sétálni. A Tisza-parti sétányon a múzeum és a párháznál között egy alkalommal tizenegy kerékpáros és egy kismotoros miatt kényszerültem nagyobb óvatosságra. Nem jobb a helyzet a sétány belső útjain sem. Miért nem a jól kiépített rakparton közlekednek?

A Lenin körúton, a járdán autók tömege, piac, de a kerékpárosok és motorosok is vígan közlekednek. A Centrum

környékén motoroznak. Olyan érzésem támad sokszor, hogy a motorosok és kerékpárosok szinte passziót üznek. Bizonyára sok kerékpáros családjában van autó. Nem tudom, mit szólnának ahhoz, ha én, mint gyalogos, zavarva őket az úttesten közlekednék.

Ilyen vonatkozásban is ellenőrizni kellene a forgalmat. Legalább annyiszor, mint a Boszorkány-konyhánál az autósokat. Különben ott az autók által elkövetett szabálytalanságnak szerintem tipikusan lélektani oka van. Kizárt dolognak tartom, hogy onnyi figyelmetlenség, illetve szándékos szabálytalanság történjen! Én ugyan

nem tudok autót vezetni, de megpróbálom magamat a külföldiek és a vidékiek helyzetébe beleélni. Ülök az autóban és haladok a Kelemen utcán a Posta felé. Messziről mit látok? Erős keresztforgalmat (hídról le és fel) és egy közlekedési lámpát (Boszorkánykonyha). Egyszerűen a Victor Hugo utcai tábla valahogyan kiesik a „képből”. Az idegen — érthető módon — figyelmét a jelzőlámpára összpontosítja, amely előtt kb. 15 méterrel nem szokott ellenkező utasítást adó közlekedési tábla lenni!

K. J.
Kálvin téren lakó olvasónk leveléből idéztünk

Béklyók nélkül

Tisztelt Jankó Attila!

Tennék egy-két megjegyzést az 1990. augusztus 5-én, vasárnap, a Délmagyarországi napban megjelent „Hit(tan)vita után” c. cikkével kapcsolatban.

Kezdem azzal, hogy és is azok közé az idősök közé tartozom, akik annak idején személyesen élték át a „fakultatív” hitoktatás bevezetése elleni megmozdulásokat, mint a Miasszonyunk alsóvárosi zárdaiskola tanítóképzőjének tanulója. Abban az időben hivatalos, rendes tantárgy volt a hitoktatás.

Előre bocsájtom, hogy a zárda tanulói nem vehettek részt a tüntetésen, mert ezt számukra határozottan megtiltotta az iskola igazgatója, sőt meg is akadályozta oly módon, hogy a ruhatárban lévő kabátjainkat nem adta ki, s csak a tanítás végén hagyhatuk el az iskolát. Ma már tudom, hogy ez egy nagyon bölcs intézkedés volt.

Az akkor zajló tüntetéseket, megmozdulásokat az állami iskolák tanulói és az egyetemi ifjúság szervezete és hajította végre, hiszen ezekben az állami iskolákban is volt hitoktatás. Úgy vélem, egyál-

talán nem ártott az akkori fiatalok egészségének és emberi jogainak, hogy ilyen formában is próbálták nevelni őket.

Nem egészen értem azt a heves tiltakozást, mely az önök részéről megnyilvánul ebben a kérdésben. Soha senki nem állította, hogy kötelezni kell a szülőket arra, hogy beírassák gyermekeiket az iskolai hitoktatásra. Senkitől nem hallottam olyan fenyegetőzést, hogy a beiratkozni nem szándékozó diák egy fokkal rosszabb osztályzatot kap, sőt megakadályozzák a továbbtanulást is. Ezzel szemben számos példát tudnék felsorolni azzal kapcsolatban, hogy az elmúlt időszakban milyen hátrányos elbírálásban részesült az olyan tanuló, aki nem szülei ügy vélekedtek, hogy nem árt meg a gyermeküknek, ha egy kis erkölcsi külön oktatásban részesül. Ezen túlmenően nemcsak a gyermek került hátrányos helyzetbe, hanem a szülő is, aki ezt a gondolatát valóra is váltotta.

Ha úgy vesszük, a templomi hitoktatásban résztvevő gyermek tulajdonképpen „áldozatot” vállalt, hiszen a szabaddíjából vette el ehhez a szükségese plusz időt. Ezzel szemben, ha az iskolában történik ez az oktatás, akkor rendes „munkaidejük” alatt kaphatnák meg a szükséges tudományt.

Nem értem, miért baj az, hogy demokrácia lévén nyíl-

tan szint lehet vallani vallási hovatartozás, vagy nem tartozás terén? Miért baj az, hogy végre nyíltan lehet vállalni azt a tény, hogy valaki katolikus, evangélikus, református, izraelita, vagy egyéb felekezet tagja, vagy mind ezzel szemben, ezeket meg nem vallva, vagy tagadva ateista álláspontra helyezkedik. Ön szerint nem ez a demokrácia?

Ezen kérdésen túlmenően tisztáznám a cikk egy tévedését. Mint vallásos, katolikus egyén soha nem éreztem, hogy az MDF berkeiben különleges elbírálásban részesültem, egyedül végzett munkám szerint értékelték. Az MDF-en belül igen gazdag színezetű felfogások találhatók, s nem hallottam arról, hogy valaki ateista felfogása miatt hátrányos elbírálásban részesül volna, ha a munkáját megfelelően végezte.

Befejezésül megnyugtatom Önt, hogy nem győzött meg bennünket az SZDSZ semmiről, csupán vannak egyesek, akik az elmúlt 40 év beidegződése alapján félnek, s hallgatnak. Biztos vagyok benne, hogy mielőbb lerázzuk ezt a béklyót, győz az igazság és a demokrácia, s mindeuki szabadon élhet azon felfogás szerint, melyet a legmegfelelőbbnek tart.

Tisztelettel:

Dávid Szaniszló
6722 Szeged, Tolbuhin sgt. 5.

MOZIK

KORZÓ: délelőtt 10, délután fél 4, háromnegyed 6 és 8 órakor: Total recall (Az emlékmás) (színes, m.b. amerikai film, 16 éven felülieknek, V. helyár!)

BELVÁROSI: délután 3, negyed 6 és fél 8 órakor: Erkölcstelen mesék (színes, francia erotikus film, 18 éven felülieknek, V. helyár!)

KAMARATEREM: délután 3 órakor: Micsoda meglepetés (színes szovjet mesesorozat), negyed 6 és fél 8 órakor: Szappantolvajok (színes olasz film)

KERT: este 9 órakor: A bankár (színes, m.b. amerikai bűnügyi film, V. helyár!)

FÁKLYA: délután fél 3, háromnegyed 5 órakor: Total recall (Az emlékmás) (színes, m.b. amerikai film), este 7 órakor: Holt költők társasága (színes, m.b. amerikai film, IV. helyár!)

BALÁZS BÉLA FILMTÉKA: délután fél 5 fél 7, fél 9 órakor: Rövidfilm a szerelemről (színes lengyel film, III. helyár!)

KISKÖRÖSSY HALÁSZCSÁRDA VIDEOMOZI: délután 4 és este 8 órakor: Elátkozottak utcája (színes, m.b. amerikai bűnügyi film)

KISKÖRÖSSY HALÁSZCSÁRDA KERT: este 10 órakor: Amerikai nindzsa II. (színes, m.b. amerikai kalandfilm, V. helyár!)

AUTÓSMOZI (dorozsmai vásártér): este 9 órakor: Segítség, felnőttem! (Big) (színes, m.b. amerikai filmvígjáték)

másnap reggel fél 8 óráig a Lenin krt. 20. sz. alatti körzeti gyermekorvosi rendelésben történik a sürgős esetek orvosi ellátása.

GYERMEK FÜL-ORR-GÉGESZETI ÜGYELET: ma 19 órától holnap reggel 7 óráig az újszegedi Gyermekkorház tart ügyeletet. Szeged, Odesszai krt. 37., telefon: 22-655.

FOGORVOSI ÜGYELET: Hétfőtől péntekig 22 órától reggel 6 óráig, szombaton reggel 7 órától hétfő reggel 7 óráig: Szeged, Zöld Sándor u. 1-3., telefon: 14-642.

CSALÁDVÉDELMI TANÁCSADÁS: Hétfőn délután 2 és 5 óra, csütörtökön délelőtt 9 és 12 óra között a Szent Mihály utca 1. szám alatt, telefon: 13-740, kedden, szerdán és pénteken délután 3-6 óráig a családszolgálatnál Eszperantó utca 1. szám alatt, telefon: 24-824.

S. O. S. LELKISÉGÉLY-SZOLGÁLAT: mindennap 19 órától reggel 7 óráig, telefon: 11-100.

IFJÚSÁGI DROGTELEFON: 54-773. Minden munkanapon 8-16 óráig.

ZÖLDTELEFON: 12-513.

AUTÓMENTŐ: 23-888.

Tévé

BUDAPEST 1.

8.50: Képzőművészet.
8.55: Tévétorna nyugdíjasoknak.
9.00: Linda, VII/6. (ism.).
9.50: Úszó falu egy trópusi folyón. NSZK ismeretterjesztő film.
10.35: Mozgó. Torna mozgáskorlatozottaknak.
10.45: Képzőművészet.
10.55: Képzőművészet.
11.00: Pannon Krónika.
11.45: Vjesszi. Hírek szerbhorvát nyelven.
11.55: Szép magyar tánc.
18.00: A világ nagy városai. Francia-magyar dok. filmsorozat (ism.).
18.50: Reklám.
19.00: Gyermekhittan.
19.05: Esti mese.
19.15: Lottószórolás.
19.20: Reklám.
19.30: Híradó.
20.00: Reklám.
20.05: Szomszédok. Teleregény 87. fejezet.
20.35: Reklám.
20.40: Hírhírtér.
21.25: Képes nóták kívánságműsora.

MI? HOL? MIKOR?

1990. AUGUSZTUS 23., CSÜTÖRTÖK NÉVNAPO: BENCE

A Nap kel 5 óra 50 perckor, nyugszik 19 óra 44 perckor
A Hold kel 9 óra 10 perckor, nyugszik 20 óra 28 perckor

A Tisza vízjárása szerdán Szegednél plusz 97 cm

SZÁZHUSZONÖT ÉVE

hunyt el Ferdinand Georg Waldmüller (1793—1865) osztrák festő, a bécsi biedermeier jelentős képviselője. A polgárság kedvelt festője volt, magániskolájában sok magyar festő is megfordult, például Madarász Viktor és Zichy Mihály.

MA

CSIBEKAS. Játékos néprajzi foglalkozás délután fél 3 órától a Somogyi-könyvtárban.

AZ SZDSZ délután 5 órakor közgyűlést tart a Rákóczi utca 11. szám alatti székházában. A téma: az önkormányzati választással kapcsolatos teendők.

A VÁLLALKOZÓK Pártjának szegedi csoportja 19 órakor a Keresztöltés utca 13. alatti helyi önkormányzati választásokat előkészítő ülést tart.

HOLNAP

CSALÁDVÉDELMI tanácsadás a családszolgálatnál (Eszperantó u. 1., telefon: 24-824), délután 3-tól 6 óráig.

INGYENES jogi tanácsadást tart az MSZMP délután 2-től 4 óráig a Kállai Albert u. 6-10. szám alatt.

21.55: Ecuadori pillanatok, II/2. (ism.).
22.20: Segítség 68. Dok.film
23.15: Híradó 3.

TV 2

Radványi Dorottyaival és Déri Jánossal
17.00: Képzőművészet.
17.15: TV 2. Benne: reklám, riportok...
17.45: Torpedó.
18.00: Telesport.
18.25: Gyerekeknek! Ferdy. NSZK rajzfilmsorozat, XIII/7.
18.50: TV 2
19.00: Mindenki egy brancsban. Csehszlovák bűnügyi tévéfilm.
20.02: TV 2. Benne: A rock gyermekei.
21.00: Híradó 2.
21.20: TV 2
21.30: Napzártá. Kb. 22.15: Álomk vonata. Kanadai tévéfilm.
Kb. 23.55: TV 2

BELGRÁD 1.

9.45: Műsorismertetés. 9.50: Tévénaplár. 10.00: A titkos sziget. Film.
10.30: He-Man. Rajzfilm. 10.55: Rajzfilm. 11.05: Nyári program.
12.05: Szórakoztató zenei műsor.
13.05: Versenyfutás Bombayért. Film.

Játékshow. 17.55: Hírek. 18.00: Akét fortélyos detektív. 18.45: Hírek.
19.10: A hatmillió dolláros férfi. 20.05: A modell és a detektív. 20.50: Hírek. 21.00: Három idegenlégős. Amerikai játékfilm. 22.45: Hírek. 22.55: Idegborzolás. Amerikai thriller. 00.30: Frankfurtban forróak az éjszakák. NSZK krimi.

SAT 1

8.30: Hírek. 8.35: Szomszédok. 9.00: Hírek. 9.05: Carson és Carson (ism.). 9.50: Egészéjszéve. 10.00: Hírek. 10.05: Tévébólt. 10.30: A betörő (ism.). 12.14: Szerencsekerek. 13.00: Tévéközse. 14.05: Perrine. Rajzfilmsorozat. 14.30: Főzőcske. 14.40: Carson és Carson. 15.30: Boszorkányt szeretek. 15.55: Tévébólt. 16.05: Füstölő coltok. 17.00: Hírek. 17.10: Szomszédok. 17.50: Egy Duke ritkán jár egyedül. 18.45: Híradó. 19.05: Szerencsekerek. 20.00: T. J. Hooker. 20.55: Hírek. 21.00: Először. Francia játékfilm. 22.25: A nap hírei. 22.35: Sport. 23.30: A félelem ördögi köre. Krimisorozat. 00.20: Filmesek órája. 00.35: T. J. Hooker (ism.).

SUPER

8.00: Hírek. 8.30: Egyveleg. 9.00: Hírek. 9.15: Egyveleg, óránként hírekkel. 17.30: Nyári hullámhosszon. 19.30: Hírek. 19.45: Időlánc. 20.00: Kincses sziget. 22.00: Hírek. 22.15: Thika lángoló fája. 23.15: Késéredés. 23.45: Egyveleg. 00.15: Hírek. 00.30: Időlánc. 00.45—7.00: Egyveleg.

TV 5

16.05: Hírek. 16.15: 40 fok árnyékban. 18.00: Kincskeresés. 19.00: Teleturisztika. 19.30: Hírek. 19.40: Számok és betűk. 20.00: Elmélkedések. 21.00: Nem kell álmodozni. 22.00: Tévéhíradó. 22.35: Hiányjelenet. 23.50: Éjszakai rakomány.

Rádió

KOSSUTH

8.05: Hangszemle. 8.20: Ez aktuális. 8.50: Külpolitikai figyelmű. 9.05—11.00: Napközben. 11.10: Citeraszó. 12.45: Válaszolunk hallgatóinknak. 13.05: Klasszikusok délidőben. 14.05: Újraolvastva. 14.15: Népzene mindenkinek. 15.05: Beszélgetés Kárpáti Kamill-ál. 16.14: „Megfújom a furulyám”. 17.05: A jövő gyümölcsös kertjei. 17.30: Rézletek Magyar Rádió Szegedi Körzeti Stúdiójának a Hongkongi grófnő című

Az oldal a DM szerkesztőségében készült

Erkölcstelen mesék

Új film

Írta, rendezte és a díszleteket tervezte: Walerian Borowczyk. Szereplők: A dagály — Lise Danvers, Fabrice Luchini Therese, a filozófus — Charlotte Alexandra Báthory Erzsébet — Paloma Picasso, Pascal Christophe, Lucrezia Borgia — Florence Bellamy, Jacopo Berinzi. Zene: Maurice Le Roux.

Az erkölcstelen mesék, biztos vagyok benne, előre megfontolt szándékkal sikerült valóban erkölcstelennek. Talán ennek tudható be, hogy születése évében, 1974-ben Franciaországban betiltották. Szándékos szabaddossága azonban nem zavaró, inkább kíváncsivá teszi a gyanútlan nézőt, meddig merészkedik meséi megírásában és filmre vitelében a lengyel származású francia szerző, Walerian Borowczyk. A négy epizód külön-külön, s film egészében is gyűjteménye különböző pornografikus csapdáktól veszélyeztetett jeleneteknek.

Borowczyk saját bevallása szerint sem jár messze a pornó műfajtól. A szerelmi játékokba beavatott tárgyak (a római orgiák fallikus szimbólumaival is vetekedhetnek) nem a filmet, a történetet, hanem a főtéma rangjára emelt erotikát szolgálják. Legyen az egy dagályjelentés, egy pajzán, történelmi vagy Caesar szobra, a hangsúly minden esetben a szereplők külvilághoz kötődő szexuális céljaira tevődik.

A dagály egy húszéves akarnok kamaszfiú és nála négy évvel fiatalabb unokanővére első, s egyszeri erotikus együttléte tengerözgásokban elbeszélve. Alkalmadta tengerparti kirándulás során az érintetlen Julie (jellemző módon érintetlenségét unokafivére

először megállapítja) mindenben engedelmessékedik társa parancsainak: a dagály tetőpontjára fél órája van a csúcspontot tanulmányozni, természetesen szenvedély formájában. A parancsolgatás izetlenségét a díszlet, a tengerparti ház, algás kövek és aláereszkedő sűrűk hívatottak még furcsábbá tenni.

A Theres, a filozófus hétköznapi történet lenne, ha nem misztikus vallási köntösbe lenne bújtatva. Az Úr hangja idézi fel a fiatal lány érzéki szenvedélyét, aki egy pajzán könyv lapozása közben egyedül jut el a gyönyörig. Az Úr magányossága és a lány vágyakozása közötti összefüggés teszi az epizódot mindegyik közül a legösszefüggőbbé, így talán a legjobban sikerültté is.

Báthory Erzsébet ismert történelmi tények, félig legendák könnyítik meg az erotikus környezet igazolását. A grófnő lesbizkus és vérengző szadista volt; adva van hát az ok, nem kell ismét sejtetésekkel bíbelődni. Borowczyk nem is bíbelődik sokat: egész elrabolt leánycsapat meztelen kavalkádját filmezi. Az ő vérükkel leszteli egy fadézsza, melybe grófnőt alakító Paloma Picasso jóízűen fürödni tér.

Egy lépés hátra a történelemben, s máris a spanyol Borghiából lett Borgiák udvarában találjuk magunkat, mégpedig kettős történelemben: Lucrezia Borgia szeretkezése a pápával, s fiával egyszerre, valamint Savonarola átkozza a vizet prédikáló és bort vedelő pápai udvart. Ironikus befejezés Savonarola máglyán égetése, míg VI. Sándor pápa a hármás szerelemből született gyermeket kereszteli az anyaszentegyház nevében.

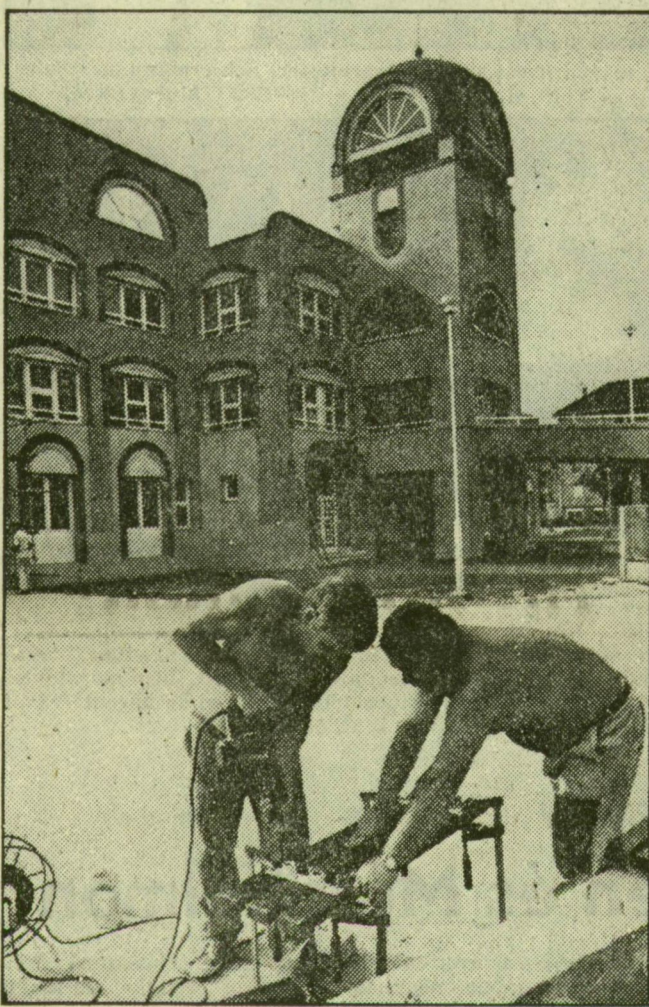
Amit el lehet képzelni, azt a fantázia engedte meg, s nem maga a történet, ez lenne az a csúcspont, melyet úgy érzem, a film épp a szabadság ellenzőinek kínál — fügeket.

Panek József

Elkészült a rókusai iskola

Gyenes Kálmán felvételei

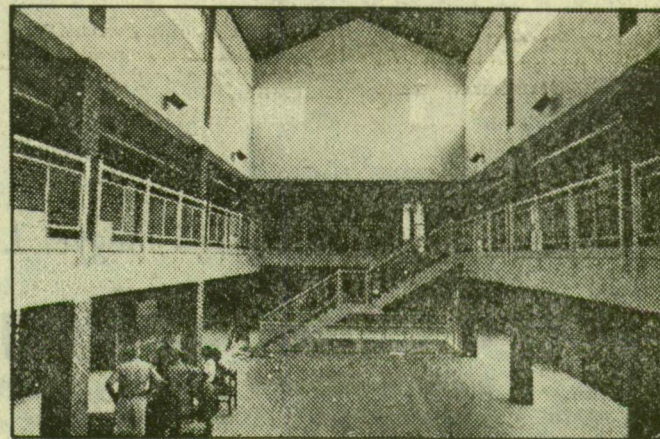
1988 nyarán kezdődött az építkezés, a szerződés szerinti június hónapok képest két hónapos késéssel ugyan, de tegnap megtörtént az új rókusai iskola műszaki átadása. A késés remélhetőleg nem befolyásolja majd a tanévkezdést, hacsak a telefonvonalak hiánya nem okoz kellemetlenséget. Bíró László, a városi tanács művelődési osztályának főelőadója arról tájékoztató, hogy a telefonközpontot már beszerelték, és a posta elsőjére működőképes vonalakat is ígért.

A tizenhat tantermes iskola Novák István Ybl-díjas építész tervei szerint készült. Tornaterme függőnyel kétválasztható, így lehetőséget nyújt egyszerre két óra megtartására is. Modern, aulás rendszerben épült.

Sajnos, nemcsak szépséghiba, hanem nehézséget okozó probléma, hogy akut pénzügyi hiány miatt nem főző-, csupán melegítőkonyhával van ellátva.

Az iskolát már birtokba vették a pedagógusok, bár a műszaki átadás utáni hiánypótlás még folyik. Úgy tűnik, szeptember elsőjére gond nélkül megkezdődhet a tanítás a külsőre is tetszetős épületben.

(panek)

Temesvár képművészei

3. A korszerűség sokszínűsége

Az érettebb nemzedékekhez tartozó művészpedagógusok fokozatos nyugdíjba vonulásával, a középfokú művészeti oktatás szélesebb alapokra helyezésével az ötvenes-hatvanas évek fordulóján jelentékeny számú, a főiskolákról frissen kikerült fiatal, pályakezdő művész — Simion Lucaciu, Aurel Breileanu, Victor Gaga, Vasile Pintea, Lean Vreme, Eugenia Dumitrascu, Adalbert Luca, Xenia Eraclide-Vreme stb. — került Temesvárra. Segrény tehetősége, szakmailag kiválóan felkészült ifjú művészt vonzott a hatvanas évek közepén a Bega-parti városba a rajztanárképző kar megalakulása a Temesvári Pedagógiai Főiskola keretében. A bukaresti és a kolozsvári akadémiák legjobb, legkiválóbb abszolvenseit neveztek ki a felsőfokú tanintézet oktatóivá, az újonnan szerveződött katedrák tanárségeivá. Nemcsak az újdonságra, a friss törekvésekre életkorukból adódóan eleve nyitottabb és fogékonyabb fiatal alkotóművészek, hanem az átlagosnál erőteljesebb és kiműveltebb tehetségek, valódi és sokra hivatott ígéretek gyűlte pár év alatt össze az újító törekvé-

sekre, a korszerű irányzatokra mindig is fogékonyan bizonyuló Temesváron. Tulajdonképpen az egymást követő rajokban megtelepült, a Bega két partján lomhán szétterült alföldi városban tartósabb gyökereket eresztt fiatal festők, szobrászok, grafikusok és iparművészek szakmai igényessége, parttalan ambíciója, pezsgő alkotó lendülete s a legfrissebb plasztikai kísérletek és megvalósítások iránti fokozott érdeklődése és asszimilációs készsége avatta Temesvárt mindössze néhány estendő leforgása alatt Románia egyik legjelentősebb, legnagyobb és legaktívabb képzőművészeti központjává. A pedagógiai főiskola, majd a tudományegyetem keretében tevékenykedő rajztanárképző karon kiváló és eredeti talentumú, a bukaresti és a kolozsvári akadémiákról hártalan cselekvésvágygal kikerült, a neoavangard művészeti áramlatok megdöbbentő felfedezésének, szenvedélyes elemzésének és tanulmányozásának eufórikus bódulatában élő és alkotó fiatal művészpedagógusok ottantak. Rátermettebb s szorgalmasabb növendékeik famulusaikká, majd alkotó-

társaikká szegődtek s naturalizálódtak a lepergett évek, évtizedek során. Az alkotóközösség megerősödött, számbelileg évről évre gyarapodott. Az utánpótlás jóideig biztosítottak s zavaratlannak tűnt. A konstruktívizmus és az op art művészet vívmányait kamatoztató Szigma-csoportot is megteremtő művésztanárai — főleg Bertalan István és Constantin Flondor — szorgalmazására a nagymúltú temesvári képzőművészeti középiskola rövid ideig design és alkalmazott grafikai arcéllal működött, s a legmodernebb, a Romániában úttörő jellegűnek számító plasztikai és oktatási kísérletek, vállalkozások és kezdeményezések tevékeny, nagyhatású laboratóriumaként szolgált.

A romániai politikai nyitás, amely a hetvenes évek elejéig tartott, feldúszott, termékeny időszakában esemény számba mentek, országos érdeklődést keltettek a temesvári képzőművészek csoportos vagy egyéni tárlatai. Izigy végig korszerű formanyelvű és művészeti üzenetű, mélyesen huszadik századi fogantatású és eszmei töltetű alkotásokkal rukkoltak ki a vállalkozó szellemű bánási művészek legjobbjai. Szerencsére, a totalitarista vezetés által állított özőnyti tilalomfa, merev és szigorú korlát sem tudta elfojtani, teljesen

megállítani a bánási grafikusok, festők és szobrászok kísérletező és újító kedvét, úttörő s a nagyvilággal lépést tartani siető igyekezetét. Az autentikus tehetségű temesvári képzőművészek a Ceausescu-diktatúra legsötétebb korszakában sem adták fel egyéniségük kiforrott esztétikai orientációjuk és formai eszköztáruk. A kínaiból és koreaiból ihletődött romániai „kulturális forradalom” tobzódásának legsötétebb, gerincnyomorgató éveiben sem alkudtak meg, hódoltak be teljesen a fékevesztett hatalom egyre képtelenebb kívánalmainak. A legjobbak elszántan dacolni mertek az eldurvult feltételekkel. Percekig sem tértek vissza az üdvösnek kikiáltott szocreálhoz, nem váltották aprópenzre hivatalos portrék, a szocializmus „győzelmét” dicsoító tematikus kompozíciók alkotásával tehetségüket, hanem a sokféle gáncs, bénító sorompó, félrevezető útjelző között megkíséreltek határozott céltudatossággal saját megtalált útjukon járni, a huszadik századi plasztika korszerű csapásain előrehaladni. Közről sem volt könnyű s problémamentes küzdelem, amire a szobrász Jecza Péter, Victor Gaga és Szakáts Béla, a festő Gabriel Popa, Diodor Dure, Romul Nutiu, Molnár Zoltán, Vierel Toma, a grafikus Li-dia Ciolae, Kazinczy Gábor, Marcel Breilanu, Ungor Csa-

Susana Fantanaru vállalkozott. Örvedetesen megnőtt a műtermi műhelymunka, a kísérletező kedv és az egyéni teljesítmény becsülete. Az utóbbi hetekben, hónapokban pedig egyszeriben újból visszatért az az egészséges pezsgés, újító lendület, amely Temesvár képzőművészeti életét alapvetően meghatározta és jellemezte, amely a Bega-parti várost Románia egyik legjelentősebb képzőművészeti központjává emelte.

A művészsképzés hosszabb időn át vérszenen stagnált Romániában. Évről-évre mind kevesebb diplomás került ki a főiskolákról. A minimális számú végzetből az utóbbi években, szerencsére, Temesvárra is került néhány tehetséges ifjú. Legtöbbjük a középnemzedékhez tartozó, immár beérkezett művészek gyermekei illetve növendékei. Nagyon élénk, hatékony és eredményes tevékenységet bontakoztat ki a fiatal festőket, szobrászokat, grafikusokat és iparművészeket tömörítő Műhely 35, amelynek színvonalas tárlatai immár évek óta erőteljes visszhangot keltő, komoly eseményei a Bega-parti város művészeti életének. Kétségtelenül, új színekkel, értékekkel és formai megoldásokkal gazdagítják az újabb rajok, az ifjabb művészgenerációk tagjainak — s Varga Luigi István, Calin Beloescu, Király József, Szekernyes János

ba, Lihor-Laza László, Pavel Veres, Stefan Calarasiu, Novák Nóra, Constantin Cargiu, Jantó Árpád, Daniela Oravitean-Beloescu, Lihor-Laza Eva és Simona Nutiu nevével kell mindenképp előtt említenünk — friss, eredeti hangvételű alkotásai a megyei seregzenésleket, a hagyományos évi tárlatokat, amelyeken a temesvári szerves képzőművészeti élet folytonosságát mintegy személyében is megtestesítő kilencvenhárom éves Podlipny Gyula is még évről évre rendszeresen részt vesz.

Közel két évtizede a temesvári képzőművészek csoportosan nem állíthattak ki külföldön. A decemberi romániai változások után először Szegeden mutatkoznak be együttesen újabb keletű alkotásaikkal. Az érdeklődők, a szegedi művészettárlatok a Móra Ferenc Múzeum Képtárának termeiben tekinthetik meg augusztus végén és szeptember elején a temesvári festők, szobrászok, grafikusok, és iparművészek válogatott műveit. A szegedi múzeum keretében a történelem során hagyományosan szoros kapcsolatban álló két város képzőművészeinek cseretárlatai, reméljük, fontos lépcsőfokai lesznek a rendszeres kulturális kapcsolatok kiépítésének, a két ország közötti viszony új alapokra helyezésének, szorosabbra fűzésének.

Szekernyes János

Lapunk sportdiplomáciai sikere

Európa Kupa-futam lesz a DM-futás

Biztosan emlékeznek még, hogy az idei *Délmagyarország* 12 órás futás után felvetődött, mi lenne, ha jövőre egész naposra bővítenék ezt a versenyt? S „ha már lúd, akkor legyen kővér” mondást alapul véve, július közepén úgy döntött a szervezőbizottság, hogy bekapcsolódik a hét futamból álló, 24 órás Európa Kupa sorozatba. Ez, természetesen nem lehetett légből kapott ötlet, hiszen egy ilyen versenynek nem kicsi az anyagi vonzata. A legnevesebb futók ugyanis kizárólag rajtpénzért vesznek részt egy-egy futamon. Persze azt azért tudni kell, hogy a 24 órás futók maximum három versenyen indulnak évente, így hát mindig a legkedvezőbb ajánlatokat részesítik előnyben. Nekünk tehát versenyezni kell...

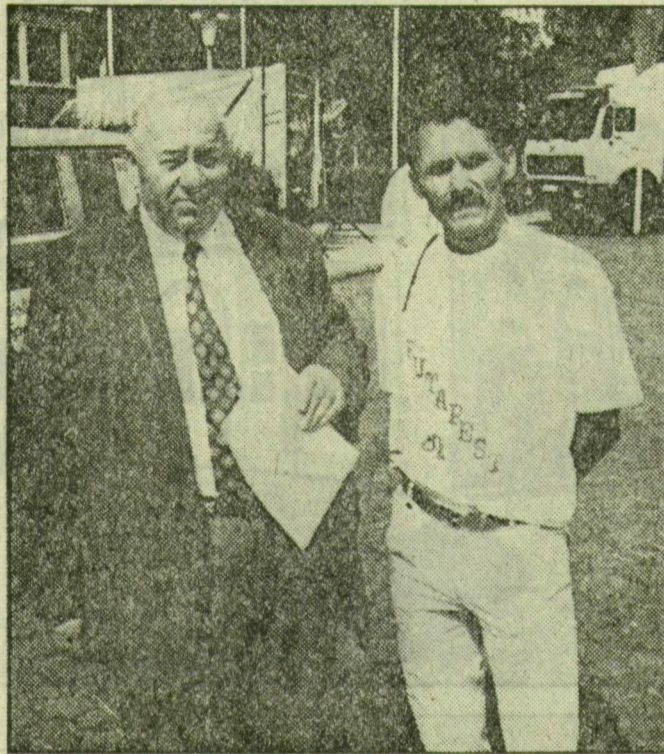
Eppen ezért az elmúlt héten a szegedi Teszt Klub vezetőjével, *Volford Lászlóval* a nyugatnémet Elzébe utaztunk, hogy felvegyük a kapcsolatot a nemzetközi ultramaratoni szövetség vezetőivel, *Joseph Steperrel*, *Harry Arndt*val, valamint a futóklub és a menedzserekkel. Amint az a tárgyalások során kiderült, a német urak Európa-képében Magyarország még mindig vasfüggőnnyel elzárt föld. Végül is videofilmjeink, illetve prospektusaink, no meg az elzei polgármester, *Schiermann úr* — aki egyébként nagy magyarbarát — hathatós segítségével meggyőzte arról a nemzetközi szövetség embereit, hogy hazánk is nyitott bárki előtt. Miután ezt sikerült beláttatni, kezdődhetett azoknak a feltételeknek az áttekintése, melyek szükségesek egy esetleges jövő

évi Európa Kupa-futam rendezéséhez. *Harry Arndt* úrral közel két órán át végigvettük azokat a pontokat, melyeket teljesíteni kell. Nos, *Harry* csodálkozva vette tudomásul, hogy minden óhaját, feltételét teljesíteni tudjuk. Az általunk mutatott versenyjegyzőkönyvek, illetve kiírások meggyőzték arról, hogy Szeged már jövőre bekapcsolódhat az Európa Kupába. Az időpontegyeztetés után az is kiderült, hogy az általunk javasolt július 13—14-ei dátum is megfelelő.

Miután *Harry Arndt*val a szóbeli megegyezés megszületett, a versenyt követő banketten bejelentettük a szegedi EK-futamot. S hogy milyen fogadtatásban részesült? Nos, távolról jött ember bármit mondhat, éppen ezért álljon itt néhány név azok közül, akik jelezték, hogy szívesen jönnének Szegedre: a sorban az első a nyugatnémet *Peter Samulski* volt, aki 261 kilométerrel megnyerte az elzei versenyt, majd jelentkezett a szintén nyugatnémet *Hans Erdmann*, a világranglista abszolút negyedik helyezettje, a szovjetek egész delegációval ajánlkoztak, mint mondták, csakis olyan futókat hoznának, akikről 250 kilométer feletti teljesítmény várható. De érdekelte a meghívás az angol *Dave Coopert*, a szpartatlon győztes jugoszláv *Dusan Mravljet*, a női győztes nyugatnémet *Helga Backhaust*, hogy csak a nagyobb neveket említsük...

S mit láthat majd a közönség? Terveink szerint 24 órás showműsort, s természetesen nem mindennapi teljesítményeket.

Cs. Gát László

A magyarbarát elzei polgármester, *Schiermann úr* (balra) és *Volford László*, a Szegedi TESZT klub vezetője

Míg a DM-futást palacsintaparti előzte meg, addig az elzei szupermaratoni előtti versenyzők nyugodtan makarónizáltak. *Sipos István*, a Szegedi VSE ultramaratonistája is jó étvágygal csipegetett, a rajt előtt három órával (Fotó: Khoelman)

A hétvégén rajtol a labdarúgó megyei I. osztály

Eltérő célok Szőregen és Mórahalmon

A Szőregi Rákóczi SE hiába nyerte meg az elmúlt évben a megyei első osztályú bajnokságot, a legkeményebb „ellenfél” — a győtrő pénziári — nem engedte, hogy az NB III-ban is felfigyeljenek erre a sokra hivatott fiatal csapatra...

— Hazudnék, ha azt állítanám, hogy nem voltunk szomorúak a nyár elején — mondja még mindig keserűen *Vashegyi Attila*, a sportkör elnöke —, de anyagi háttér nélkül felelőtlenység lett volna „fejest ugrani” az NB III-ba. Arról nem beszélve, hogy legjobb játékosainkat az új bajnokságban már az élvonalba feljutott Szeged SC felnőttek és junior együttesében láthatják a szurkolók...

— Kikkel helyettesítik *Szécsényi*ket? — Az a tény, hogy a Szeged SC fióksapata vagyunk, előnyökkel is jár. Így a most kiöregedett ifisták közül leigazolhattunk néhány ügyes gyereket, és persze saját ifjúsági csapatunk is adott pár játékost az új keretbe. A felnőttek edzője egyébként *Balogh Attila*, míg az ifiket *Simai Zoltán* készíti fel.

— Hogyan sikerült az alapozás? — Július eleje óta készülünk az új idényre a Szeged SC pályáján, így a fiúk — érezve a „tűz” közelségét, a „nagyok” vigyázó tekintetét — igazán nagy szorgalommal végezték a legnehezebb gyakorlatokat is. *Demeter*, *Kopsitz*, *Kószó*, *Krajczár*, *Nagy*, *Illés* és a többiek sok örömet szerez-

hetnek még Szőreg és Szeged labdarúgó-szurkolóinak.

— A tervek?

— Bajnoki álmaink nincsenek. Legnagyobb „terviünk”, hogy stabil középcsapattá formálódjunk, és a Szeged SC-nek *Puskás* és *Szécsényi* szintű tehetségeket adhassunk tovább a jövőben is...

Gerecz Péter a tavalyi bajnokságban meg az NB II-es Szegedi Dózsát erősítette, de július óta a megyei első osztályban szereplő Mórahalom edzéseit látogatja. — Egykori csapattársam és barátom, *Oroszázi László* egy éve dolgozik a Mórahalom edzőjeként, és az ő invitálására igazoltam a Szegedhez közeli kisváros együttesébe. Bár már 35 éves vagyok, de egészen megfiatalodtam attól a hangulattól és lelkesedéstől, amit ennél a kis csapatnál tapasztaltam. Kifejezetten szeretek a srácok között lenni...

— Mennyire erős garda a Mórahalom?

— Július 9-e óta alapozunk, és ennyi idő elég volt ahhoz, hogy néhány, nagy-szerű adottságokkal rendelkező focistát észrevegyek. A 20 éves *Földi Zsolt* — aki Ásotthalomról került új csapatomhoz — a legnagyobb tehetség...

— Milyen szerepkör vár rád a csapatban?

— *Oroszázi László* (aki valószínűleg játékos-edzőként folytatja az új szezonban) afféle irányító posztot szán nekem, az én felada-

tom lesz a csatások kiszolgálása és a labda megtartása. Szeretnénk az első öt hely valamelyikét megkaparintani, bár a legfontosabb, hogy látványos, tá-

Hírek a CSLSZ-ből

A Domaszék és a Csongrád Megyei Labdarúgó Szövetség megállapodott, hogy a domaszéki ifjúsági csapatot — Domaszék II. néven besorolják a megyei III. osztályú bajnokság felnőtt csapatai közé. Így a fiatalok is játéklehetőséghez jutnak, és a megye három szegedi csoportjában sem lesz szabadnapos csapat. Az augusztus 26-ára kisorsolt Balástya II. elleni mérkőzést később játsszák le.

Az augusztus 20-i 11-es rúgó verseny I. fordulójából a következő indulók jutottak tovább: Zoltáni László, Ragály László, Tóth László, Harezel Sándor, Süli János, Kecskó József, Fülöp Zsolt, Salamon László, Bátyai Gyula, Tóth Mihály, Vörös Pál, Markó Sándor, Vesz-

Négy első hely

Gémes Tibor. 55 kg: 1. Szőgyhy Szabolcs. 66 kg: 3. Rédei Géza. B korcsoport, 32 kg: 3. Surján Imre. 45 kg: 1. Sántha Ferenc, 3. Deák Bence. Csapatban: 1. BVSC, 2. SZVSE, 3. Osztrava. A versenyzők edzője *Bárkányi Zoltán* és *Miklós Károly*.

Tornagyőzelem Sindelfingenben

Péntektől Secotex Kupa

Hétfőn érkezett haza a nyugatnémet Sindelfingenből a Secotex női kézilabda-csapata. A textiles lányok nemzetközi tornán vettek részt, amit százszázalékos teljesítménnyel megnyertek. A selejtezők eredményei: Secotex—Hermani (spanyol) 16-11, Secotex—Quintus (holland) 21-8 és Secotex—Uster (svájci) 12-11. Az elődöntőben a szegediek a másik magyar gárdával találkoztak, a szoros küzdelemben a Tiszaparti együttes 15-13-ra győzött a győriek ellen. A döntőben a házigazda Sindelfingen volt a Secotex ellenfele, de ez sem jelentett akadályt, 15-13-ra nyert a magyar csapat. *Lesti István* edző közepes erősségűnek értékelte a tornát, ami viszont kitűnően illeszkedett a felkészülésbe. Ezen a tornán mutatkozott be a szegediek romániai új szerzeménye, a balszélső *Kovács Flóra*, aki — mint az edző mondta — jó benyomást keltett.

A szeptember nyolcadikán kezdődő bajnokság előtt a hét végén a Secotex újabb nagy tornán vesz részt, de ezúttal hazai környezetben. Az újszegedi Sportcsarnokban a magyar NB I-es csapatokon kívül a közönség láthatja a lengyel I. ligás AKS Chorzow és a másodosztályú Temesvár együttesét.

A részletes program *Péntek*: AKS Chorzow—Bp. Építők, 8. Vásárhely—Békéscsaba, 9.20. Secotex—Veszprém, 10.40. Temesvár—Borsodi Bányász, 12. Bp. Építők—Békéscsaba, 14.30. AKS Chorzow—Vásárhely, 15.50. Temesvár—Veszprém, 17.10. Secotex—Borsodi Bányász, 18.30. *Szombat*: Vásárhely—Bp. Építők, 8. AKS Chorzow—Békéscsaba, 9.20. Secotex—Temesvár, 10.40. Veszprém—Borsodi Bányász, 12. *Vasárnap* nyolc órától negyedkettőtől helyosztók.

Mától

III. szegedi nemzetközi veterán teniszbajnokság

Az újszegedi ligeti pályákon máttól vasárnapig rendezik a III. szegedi nemzetközi veterán teniszbajnokságot. A négy-naposra tervezett verseny ma reggel 9 órakor, a további napokon 8 órakor kezdődik.

Bő három éve, hogy *dr. Janka János*, az egykori NB I-es focista felvetette, ő és baráti köre föl vállalja, hogy — más hazai és külföldi városokhoz hasonlóan — Szegeden évről évre megrendezik a 40 éven felüli hölgyek és 35 éven felüli urak nemzetközi teniszbajnokságát. Az ötlet nem rekedt meg a gondolat szintjén, és 1988-ban lezajlott az első versen-

gés.

A próbálkozás minden téren sikeres volt, létjogosulttá vált a vállalkozás, amit a tavalyi bajnokság is fényesen bizonyított: az NSZK-ból, Ausztriából, Jugoszláviából, és természetesen szűkebb hazánkban, több mint százan neveztek a versenyre! Olyan neves teniszezők tették tiszteletüket városunkban, mint például *Tóth Mihályné* (Kecskemét), *Burde Péter* (Bp. Vasas), *Lénárt Péter* (Bp. Építők), *Fegyveres Péter* (Bp. Kinyi-Húsos), *Lénárt László* (Budapest), *Esztergály Gyula* (Budapest), hogy csak

egy pár nevet soroljunk. A teniszezők, ahogyan *Esztergály Gyula*, a Magyar Tenisz Szövetség veteránbizottságának szakmai vezetője tolmácsolta, *kedves emlékekkel és élményekkel gazdagodva távoztak Szegedről*.

Hogy ez mennyire igaz, mi sem bizonyítja jobban, hogy a mostani vetélkedőre — a tegnap délutáni értesüléseink szerint — száz körüli a nevezettek száma! A jelekből ítélve valamennyi korosztályban (a nőknél 40 és 50 között, a férfiaknál 35 és 70 év között) ismét színvonalas csaták várhatók a négy nap során.

Toborzó

A Tápéi ESK labdarúgó-szakosztálya toborzót tart 1972—1980 között született fiatalok részére augusztus 27-én (hétfő), 16 órakor a tápéi sportpályán. A jelentkezők labdarúgó-felszerelést vigyenek magukkal!

Stuttgartba utaztak

A Szegedi Postás SK NB I-es női és férfi tekecsapata tegnap az NSZK-beli Stuttgartba utazott. A szegediek a hét végén az ottani klub vendégeként nemzetközi tornán vesznek részt.

Hat jelölt

Az 1996. évi nyári játékok megrendezésére pályázó hat jelölt közül jó eséllyel indul harcra Georgia állam fővárosa, az Egyesült Államok délkeleti gazdasági és kulturális központja, Atlanta. A NOR szeptember 18-án Tokióban dönt arról, hogy Athén, Atlanta, Belgrád, Birmingham, Manchester és Melbourne közül melyik város adhat otthont hat év múlva az olimpiának. *Billy Payne*, az atlantai olimpiai szervezőbizottság 45 éves ügyvéd-elnöke biztatón itéli meg a telepü-

lés esélyeit. Atlanta mellett szól kellemes klímája és az élő tv-közvetítések szempontjából kedvező időzóna, amelyben fekszik. Az inkább a Coca-Cola exportjéről, az egykori elnök, *Jimmy Carter*ről, no meg az „Elfújta a szél” című világhírű filmsikerről, semmint sportéletéről ismert Atlantának ugyanakkor a pályázat elnyerése esetén olyan gondokkal kell megküzdenie, mint a jelenleg még hiányzó sportlétesítmények felépítése, és a magas bűnözési arány leküzdése.

Kajak-kenu-vb, Poznan

Már döntős a Kajner, Petrovics, Csipes, Abrahám négyes

Bár a kiszolgáló létesítmények építésével, a területrendezéssel a házigazdák nem készültek el, annak nem volt akadálya, hogy Poznanban a Máltai tavon a kitűzött időben, szerdán reggel megkezdődjenek a 23. kajak-kenu világbajnokság küzdelmei. A helyi illetékesek egyébként úgy döntöttek, hogy az építőknek visszavonulót fújnak, csak egyes helyeken, például a tribünön, ahol a tévés, rádiós közvetítő állásokat is ki kellett volna alakítani, folytatják a munkálatokat. Ezek után nem csoda: többen is azt találgatják, a vb után lesz-e valamiféle ösztönzés, hogy százszázalékos készültégi állapotba kerüljön ez a gyönyörű, talán túlságosan is pazar pálya.

A szerda délelőtti nyolc 500 méteres szám (a női K-4-esek csak csütörtökön kezdtek) előfutáiban kivétel nélkül érdekelték voltak a magyarok. Közülük senki sem kényszerült a vigaszágra, vagyis a reményfutamokban való részvételre, a többség a középdöntőben folytathatja, míg a kajaknégyes már a fináléba verekedte be magát. A kenusoknál is mindhárom számban lehetőség volt mindjárt a döntőbe jutásra, de mivel Szabó Attila harmadik, a Hoffmann Ervin, Szabó Attila, Leikep Gusztáv, Bohács Zsolt alkotó négyesfogat negyedik, míg a Pálizs Attila, Zala György duó csak ötödik lett, így nekik még a pénteki versenyen a középdöntőben kell javítaniuk. A piros-fehér-

zöld színek képviselői közül a Mészáros Erika, Dónusz Éva kettős és a Kajner Gyula, Petrovics Béla, Csipes Ferenc, Abrahám Attila kajaknégyes szerzett futamgyőzelmet.

Délelőtt egyébként a többszörös olimpiai és világbajnok kajakos Gyulay Zsolt, valamint a Fidel László, Szabó II. Gábor kajakpáros másodikként ezezett célba, Gyulay Katalin a harmadik helyen végzett.

Meglepetés, hogy a világbajnoki címvedők közül az ausztrál Martin Hunter (K-1) és a szovjet Mihail Szivinszkij (C-1) nem jól kezdett: Hunter csak ötödik, Szivinszkij pedig negyedik lett futamában, de még van lehetőségük a döntőbe jutás kiharcolására.

Erősebb mezőnyben

A Pincegazdaság férfi kézilabdacsapata veretlenül nyerte a megyei bajnokságot. A szegedi együttestől mindössze egyetlen pontot raboltak a vetélytársak. Az új bajnok kiírás szerint az első helyezett automatikusan — tehát osztályozó nélkül — feljuthatott az NB II-be. A Magyar Kézilabda Szövetség ettől a szezontól kezdve területileg osztotta be a csapatokat az egyes csoportokba. Ezek szerint a Pincegazdaság csapata Csongrád, Békés és Szolnok megyei együttesekkel találkozik majd. A vasárnapi rajt előtt — amikor is délelőtt fél 11-től a tavalyi bajnoki harmadik helyezett Lajosmizse lesz az ellenfele a Kisstadionban a szegedi gárdának — Hollós Árpád szakosztályvezető adott rövid információt a Pincegazdaság csapatáról. Elmondta, hogy ideálisan keveredik az idősök és a fiatalok aránya. Az évek óta együtt dolgozó 7-8 fős magot mindig a Tisza Volán ifijéből kiöregedett játékosokkal egészítik ki, akik bármikor visszajárogathatók az NB I-es gárdához. Az ősszel, csakúgy, mint tavasszal Pártos Istvánra, Dobos Józsefre — ők kapusok —, Mészáros Andrásra, Hódi Tamásra, Sándor Imrere, Antal Andorra, Hajnal Lászlóra, Tabajdi Tiborra, Szabó Lászlóra, Marancsik Lászlóra, Dobos Lászlóra és az augusztusban leszerelt Horváth Károlyra, valamint Giricz Sándorra számíthat az újdonsült NB II-es csapat.

Végül Hollós Árpád azt is elmondta, ebben az évben anyagi gondjai nincsenek az egyesületnek, ugyanis minden egyéb szponzorálást megszüntetett a Pincegazdaság, éppen azért, hogy saját csapatát támogathassa.

A legnagyobb rubin

Majdnem ötszáz karátos a világ legnagyobb rubinja, amelyet a Myanmari Unió területén — Burmában — találtak.

Az eddig legnagyobb tartott rubin, amelyet egy amerikai múzeumban őriznek, mindössze százkarátos.

A 496,5 karátos rubinra még februárban bukkantak, ám zugkereskedők kezébe került, akik külföldre csem-

pésztek. A myanmari rádió keddi beszámolója szerint az ország titkosszolgálatának augusztus 18-án sikerült visszazereznie a fantasztikus drágakövet.

Az óriási rubin értékét egyelőre nem határozták meg. De bizonyos, hogy csillogászatilag összeg lesz, hiszen a rubin a legértékesebb drágakő, és páratlan nagyságú példányról van szó.

Hormonnal az alkoholizmus ellen

Amerikai kutatók megtalálták azt a hormonrészcsekket, amely „a kellemes érzést” okozza az alkohol fogyasztása után.

Egy Buffalóban rendezett nemzetközi tanácskozáson kedden két amerikai kutató számolt be felfedezéséről patkányokkal végzett kísérleteik alapján. Vizsgálataik szerint az ACTH-hormon egyik része idezi elő az alkohol fogyasztása utáni „el-lazulást”. Úgy vélik, hogy a felfedezett hormonrészcsekket szervezetbe juttatásával elérhető ugyanaz az érzés, mint ami az alkoholfogyasztással, s mindez a szesz-

italok szervezetet károsító számos mellékhatása nélkül.

A szesz italok fogyasztására rászoktatott patkányokat néhány napig beoltották az ACTH 4-10. elnevezésű molekulával. A kezelés ideje alatt a patkányok nem „italoztak”, a kezelés megszűnte után azonban a korábbi alkoholmennyiség két-háromszorosát fogyasztották.

A kutatók további vizsgálataikban azt próbálják kideríteni, hogy az említett hormonrészcsekket milyen úton fejt ki hatását az agyban.

Csita 56 éves

Ötvenhatodik születésnapját ünnepelte a napokban Csita, a Tarzan-filmek közkedvelt csimpánza. Legalábbis ezt állítja egy állatidomár.

A Johnny Weissmüller partnereként világhírűvé vált majom születésnapjait a kaliforniai Thousand Oaksban, egy lakókocsiban ünnepelték meg, ahol az aggművész — illetve, állítólag ő — 83 éves tulajdonosával: Tony Gentry állatidomárral él.

Csita bibliai életkorát tulajdonosa, a helyi sörgyárak nem kis öröme, azzal magyarázza, hogy a csimpánz naponta megiszik egy korsó sört, sőt állítólag a korsó idomár gyakran keveri össze a legendát a valósággal.

Pénteken az állítólagos Csita ismét visszatérhet néhány órára a rivaldafénybe: a CBS-tévértársaság egyik műsorában közösen lép fel a múlt néhány filmvászonról ismert kedvencével, a 38 éves csimpánzkollégával, Fred Muggsszal, és ott lesz Zippy, az ötvenes évekből ismert, görkorsolyázó majom is.

Edző lesz Maradona

A L'Equipe francia sportnapilap értesülése szerint a világbajnok nyugatnémet válogatott sikeres vezetője, Franz Beckenbauer a francia bajnok Marseille együtteséhez készül. Az újság idézi Bernard Tapie klubelnököt, aki ajánlatot tett Beckenbauernek annak reményében, hogy megnyeri az edzőként és játékosként egyaránt világbajnok sportembert. Beckenbauer feladta — Tapie helyetteseként — az lenne, hogy kidolgozza, a csapat taktikáját és felügyelje Gerard Gill edző mindennapos munkáját. Kérdés, hogy a Marseille ajánlata megnyire tünik csábítóknak Beckenbauer számára, akit az Egyesült Államokban is hívtak szakemberként.

Az argentin válogatott és az olasz SSC Napoli csapatkapitánya, Diego Maradona későbbi visszavonulása után edzőként szeretné folytatni karrierjét. A 30 éves világsztár elképzelése szerint — amelyet feleségével, Claudioval is megvitatott — szülőhazájában kezdene edzői pályafutását, és azt sem tartja elképzelhetőnek, hogy egyszer a válogatott kispadjára is leülhet szakvezetőként. A visszavonulás időpontjáról Maradona mélyen hallgatott, de mint ismeretes, szerződése a Napollal 1993-ban jár le.

VASÁRNAP IS DÉLMAGYARORSZÁG

Szombaton a Maty-éren

A triatlonistáké a főszerep...

...de lesz úszóverseny is

A Juhász Gyula Tanárképző Főiskola, a városi tanács sportosztálya és a szegedi TESZT Klub közösen rendezi meg szombaton a Gróf Széchenyi István evezőspályán a nyílt egyetemi és főiskolai triatlonbajnokságot. A mini (500 m úszás, 20 km kerékpározás, 5 km futás) és rövid (1,5 km úszás, 40 km kerékpározás, 10 km futás) távú versenyen külön értékelik majd az egyetemisták, főiskolások, a 14 év alattiak, a 15-18 és 19-40 év közöttiek, valamint a 40 év feletti teljesítményét. Akik eddig még nem neveztek az egyéni vagy a váltóversenyre, megtehetik, azt pénteken délután 16-20 óra között a Dózsa u. 2. szám alatt, vagy a bajnokság színhelyén, szombaton reggel 8-tól 10-ig.

Akiknek a triatlon még

túl komoly erőpróba lenne, a szervezők jóvoltából — 50 forintos nevezési díj befizetése ellenében — egy 3 ezer méteres úszóversenyen vehetnek részt a Maty-éren.

Pecsénka György, a Szabadkai Spartak Úszó és Vízilabda Klub titkára érdekes kezdeményezéssel jelentkezett a szervezők segítségére. Vasárnap 11 órakor amatőr és profi úszók részére rendeznek úszóversenyt a palocsyi nagystrandon. A „Katicák” (6 éves korig) 100, a „Pionírok” (7-14 éves korig) 250, a felnőttek — 5 kategóriában — 3 ezer 500 métert teljesítenek majd. A szervezők külön díjazták a „hivatásos” és a pusztán „műkedvelő” úszókat, és valamennyi résztvevőt vendégül látnak egy finom ebédre.

R. J. A.

Az Emberi Jogok Nemzetközi Szövetsége — Marosvásárhelyről (3.)

Bizottsági jelentés

A fenti elvárások egy részét nem sikerült valóra váltani; mindenesetre nagymérvű félelmet és ellenérzéseket keltettek, amikor megvalósításuk szóba került. Úgy tűnik, nem állunk messze a valóságtól akkor, amikor feltételezzük, hogy nagy az eltérés a magyarok elvárásaival kapcsolatban engedékenyebb miniszteriális szándékok (nevezetesen az iskolaüggyel és a kétnyelvűséggel összefüggésben), valamint a népesség egy részének és a rosszul felkészített, s az engedékenységre kevésbé hajló helyi közigazgatási szerveknek az álláspontja között.

1. A KÖZSZOLGÁLATI TERÜLETEKEN JELENTKEZŐ MEGKÜLÖNBÖZTETÉSRŐL

Való igaz, hogy ezen a téren jelentős változások következtek be, mivel a magyarok, például a helyi fórumokon nagyobb számban jutottak képviselőihez, így ez a képviselő Marosvásárhelyen csaknem létszámarányosnak mondható a megyei tanácsban, illetve a városi tanácsban.

Ugyanakkor a helyzet ettől továbbra is alaposan eltér a hadsereg, az igazságszolgáltatás és a rendőrség területén, ahol viszont a magyaroknak kevés hely jut.

Létrehoztak egy Erdély ügyeivel foglalkozó államtitkárságot. Feladatuk azonban mindelőig nem körülhatárolt. Kinevezett vezetőjének személyét erőteljesen vitatják.

2. A TANÚGY ÉS AZ EGYETEMI OKTATÁS KÉRDÉSE

A CEAUSESCU-féle szisztematizálási politika minden, nem román nyelvű oktatás

minimálisra csökkentését tűzte ki célul. CEAUSESCU felszámolta a meglévő magyar gimnáziumokat. Ugyanakkor például minimum huszonöt tanuló jelentkezéséhez kötötte azt a szintet, melynek elérése esetén lehetséges volt a magyar tannyelvű oktatás. Így volt elképzelhető, hogy egy és ugyanazon iskolai intézményben párhuzamosan létezzen román és magyar tannyelvű osztályok.

A falu tömeges elnéptelenedése és a népcsoportok megkeverése, melyet csak fokozott az úgynevezett „szisztematizálás” folyamata, egyre nehezebbé tette az anyanyelven történő oktatás fenntartását; ezeket az osztályokat tehát sorra zárták be az előző rendszer idején.

Az egyetemeken, nevezetesen, az orvostudományi egyetemen, létezett bizonyos tudományterületek számára román és magyar tannyelvű oktatás.

Január hónaptól kezdődően az országos szervek, élükön az oktatási miniszterrel, meghirdették, hogy a hagyományos típusú (tehát a tanulók anyanyelve szerinti) iskolák megnyitására sor kerülhet. Ezt az irányváltást gyorsan, és helyenként igen ügyetlenül hajtották végre.

Igy például Kolozsvárott összehívták a területi tanügyi bizottságot, és a különböző feleket felszólították arra, hogy tegyék meg javaslataikat. A magyarok azt követelték, hogy azon iskolák esetében, ahol többségen magyar tannyelvű oktatás folyt, a

román tannyelvű osztályok tüstént vonuljanak ki.

A tanügyi bizottság egyik összejövetele alkalmával STOICA asszony, a területi tanfelügyelő, úgy tűnik, teljes egyértelműséggel jelentette ki, hogy a románoknak késedelem nélkül vissza kell szolgáltatniuk 3 gimnáziumot, melyben a korábbi rendszer során román tannyelvű osztályokat állítottak be. Az ily módon áthelyezett osztályokat felszólították, hogy tanév közben egy másik intézménybe költözzenek át.

Ezek az elképzelések a románok körében jelentős zavart keltettek, akik ezért szembe helyezkedtek a tervezett áthelyezésekkel. Hosszas vita után azonban a románok végül soron elfogadták a javaslatokat; mindez lehetővé tette két magyar tannyelvű gimnázium visszaállítását, ami pedig a harmadikat illeti, olyan döntés született, hogy az őszi tanévkezdés alkalmával kell majd visszaszolgáltatni.

Az iskolai rendben bekövetkezett módosítások Kolozsvárott és a közelethez tartozó falvakban, egészen márciusig, igen feszült légkörben és néha brutális formában mentek végbe, ami pedig alaposan megnehezítette a rendezés továbbvitelének ügyét.

Marosvásárhelyen hagyományosan létezett egy „román” és egy „magyar” gimnázium. 1961-ben a „magyar” gimnáziumot megnyitották a román tannyelvű osztályok előtt. 1990 januárjában a román diákok elfogadták, hogy a lehető legrövidebb időn belül visszatérjenek az „egy nyelvű” státushoz, és ezt közölték is az illetékes hatóságokkal.

Február hónapban a helyzet megváltozott, amikor is három miniszterhelyettes érkezett a helyszínre, hogy ennek a tervezetnek a megvalósítását biztosítsa. Ekkor tüntető román diákok fogadták őket, akik kinyilvánították abbéli szándékukat, hogy a tervezettel szembe helyezkedjenek. Ennek hatására a felsőbb hatóság képviselői jobbnak látták elhalasztani az eredeti elképzelés megvalósítását, ami viszont maga után

vonta a rákövetkező napon a magyarok részéről szervezett tüntetés kirobbanását.

A közoktatási és az egyetemi oktatással kapcsolatos kérdéskör a kiküldött bizottság által megkérdőztet személyek elsődleges fontosságú problémájának bizonyult. Az álláspontok e körül kristályosodtak ki, és egy olyan egyetem létrehozását, ahol az oktatás döntő részben magyarul folyna, komoly fenntartások kísérik, noha a velük kapcsolatba került és az általuk megkérdőztet, magyar származású személyiségek szerint csupán olyan oktatási intézmények visszaállításáról van szó, amelyek 1965 előtt már léteztek.

Annak érdekében viszont, hogy a kisebbségek — nemcsak a magyar, hanem az ukrán, a szerb és a cigány kisebbség — esetében is biztosítani lehessen az oktatás eme szabadságát, több ezer leendő oktató toborzására és felkészítésére lenne szükség, ez viszont feltételezi azon intézmények gyors kijelölését, amelyek a számba jövő kisebbségek gyermekeit befogadnák, különös tekintettel a leendő oktatók képzésének várható időtartamára.

Ugyanakkor viszont a magyarok esetében igaz az is, hogy lehetséges megoldásként kínálkozik a román nyelvterületre átirányított, vagy éppen Magyarországra száműzött tantervek visszahívása is.

3. AZ ANYANYELV HASZNÁLATÁNAK ÜGYE

Az anyanyelvnek a hivatalos és hétköznapi életben történő használata — melyet egyébként a Románia által 1919-ben aláírt, a kisebbségek védelméről intézkedő szerződés, valamint a későbbi, 1938. augusztus 4-i román alaptörvény garantált a más népcsoportok tagjai számára azokon a helyi gyűléseken, ahol többségben vannak — továbbra is egyike maradt a legnyilvánosabb követeléseknek.

Fordította: Csernus Sándor

(Folytatjuk)

Gyórhirdetések

Adásvétel

PIANINÓ és egy bécsi zongora eladó. Bihar u. 8.

BONTÁSBÓL származó építőanyagok, nyílászárók eladók. Áfá-s számlát adunk. Érdeklődni: METALL-ELEKTRIC KFT. Szeged, Pusztaszeri u. 27. 7-16 óráig.

ZSALUGÁTER ajtó, kétszárnyas, 240x130-as kerettel együtt eladó. Petőfitelep, Május 1. u. 22/A. (Majros).

ELADÓ 520-as kajütös, műanyag, új „Flipper” motorcsónaktest. Érdeklődni: Balla, Szeged, Debreceni u. 22. 14.

HANG- és fénytechnikai berendezés eladó. Telefon: 17-103, este.

FIAT Uno diesel motor, új Lada 1500-ös motorblokk, főtengely, bontott Lada alkatrészek eladók. Telefon: 29-604.

COMMODORE plusz/4 számítógép tartozékokkal eladó. Telefon: 22-264.

ELADÓ 1 db autóból szerelhető gyermekülés (8 hónapos kortól). Érdeklődni: 12-945-ös telefonszámon.

MODERN, háromdarabos, tojáshej színű (csak ülő) garnitúra, régi szék, festmények, apróságok eladó. Bolyai J. u. 17. fszt. 1.

NÉMETJUHÁSZ, 2 éves, törzskönyvezett kutya, 5 kölykével (kölykök külön is), egy tacs, továbbá 4 hörcsög, egy akvárium.

Romet kismotor, kiskertbe való szekrény, mosógép, centrifuga, költözésmiatt eladók. Telefon: 24-143.

20 nm bontott, de új tölgyparketta, 15 db 5,40 fm fa födémgerenda eladó. Érdeklődni: Szeged, Csonka u. 17., 16 óra után.

KEVESET használt variálható nyugati babakocsi eladó. Érdeklődni: telefon: 17-068.

STATICA palánta kapható. Érdeklődni: 26-845-ös telefonon.

60 mázsa sertéshízótáp eladó. Érdeklődni: 26-928-as telefonon, 17 óra után.

56-11-es Zetor és a K-452-es kisbálázó, mindkettő üzemképes állapotban eladó. Érdeklődni: Zsombó, Móra F. u. 28.

ELADÓ Poroton 30-as téglá 2000 db. Érdeklődni: 28-912-es telefonon.

ALFÖLDI szekrény sor ülőrészrel költözés miatt sűrűn eladó. Érdeklődni: Budapesti krt. 27/A, II. em. 7.

NYUGATNÉMET variálható mély sport babakocsi 12000 Ft-ért eladó. Érdeklődni: Szeged, Sajka u. 6. emelet.

VIKTÓRIA mintás herendi étkészlet és kávékészlet eladó. „Herendi 14737” jellőre a Sajtóházba.

PERZSA cicá eladó. Sőt, Szeged, Kukovecz N. u. 14.

Jármű

PN-es Lada két év műszakilal eladó. Telefon: 24-011.

IE-s frsz. 850-es Fiat friss műszakilal eladó. Érdeklődni: Csongrádi sgt. 124/B, IX. em. 25. este. Szentpéteri.

1991. évi Lada 2105 kiutalás átadó. Érdeklődni: Szeged, Szabad-sajtó u. 5. Telefon: 26-545.

0 KM-es, 601-es Speciál Trabant eladó. Érdeklődni: csütörtök egész nap, péntek 18 órától. Telefon: 30-402.

6 ÉVES 126-os Polski eladó. Érdeklődni: 54-151 telefonon, du. 4 óra után.

EU rendszámú új Trabant Limousin eladó. Attila u. 6. I. 3.

DIZEL VW Jetta új kasznis, öt éves eladó. Hargitai u. 55/A, Lugosi.

ROMET Kadett eladó. Érdeklődni: 19-353, esti órákban.

0 km-es 126-os Polski Fiat, meggyipros, eladó. Érdeklődni: Széksósi u. 19.

MERCEDES 200 D kifogástalan állapotban eladó. Érdeklődni: 15-22 óráig a 10-975-ös telefonon.

E/2 pótkocsi friss műszakilal eladó. Hatvani István, Öttömös, Pacsirta u. 6.

ORIGÓ Új ajánlatok: UAZ 4x4 platós, ZUK platós, ARO zárt. BASTE! lakókocsi, közel Samara, Favorit kiutalás. Keresünk: Latviát, Nysát. Telefon: 23-113. Török utca.

RENAULT 16 szgk., felújított, műszakilal 68000 Ft-ért eladó. Érdeklődni: 17 órától, József Attila sgt. 134, IX. 33. Katona István.

ZG Skoda 110-es 2 éves műszakilal, és 93-as Skoda kiutalás eladó. Érdeklődni: Ördög István, Szeged, Sárosl út 5/B, IX. 27. szombat, vasárnap.

9 ÉVES platós ZUK friss műszakilal eladó. Érdeklődni: Szeged, Rózsa u. 14/B, Gáspár. Telefon: 62/28-352.

ELADÓ Lada Nova kombi 1500 köbcentis, ötsebességű. Érdeklődni: pénteken 15-20 óra között. Cím: Szeged, Blite Pál u. 2/B, I. 3.

0 km-es, 5 ajtós Samara eladó. Érdeklődni: Dugonics u. 7. egész nap.

26545/D sorszámú 1500 L kiutalás eladó. Érdeklődni: 8-16 óráig, Szeged, Sárkány u. 24. (autómosó).

LADA kombi kiutalás eladó. 1991-es. 61-589.

POLSKI Fiat 126, kifogástalan, 40 ezer km-rel, első kézből eladó. Telefon: 55-205.

Albérlet

EGY-FÉLSZOBÁS, főbérlet nélküli, bútorozott, gázkonvektoros, földszinti lakás a Fecske utcában szeptember 1-től kiadó. Telefon: 51-875.

BELVÁROSI lakásban 1 szoba kiadó, 1 diáklánynak. Érdeklődni: a megjelenés napján 10-16 óráig. Telefon: 19-825.

BELVÁROSI lakásban 2 szoba kiadó. Érdeklődni: a megjelenés napján 10-16 óráig. Telefon: 19-825.

MÁSFÉL szobás főbérlet nélküli makkosházi lakásba diák (fiú) bérletársat keresek. Érdeklődni: az 56-924-es telefonon.

MÁSODIK emeleti lakásom egyik különbejárattal nagy szobájával kiadó egy vagy két tanuló részére, fűdőszoza használattal. Érdeklődni: augusztus 23-26, 5 és 7 óra között. Szeged, Szamos u. 10/B, II. 8.

KÜLÖNBEJÁRATÚ, bútorozott szoba két fő egyetemista lánynak fűdőszoza használattal szeptember 1-től kiadó. Blaha Lujza u. 2. fsz. 1. Juhász né.

HÁZASPÁR 6 hónapos gyermekkel 2-3 szobás üres, lehetőleg telefonos lakást bérelne hosszabb időre. Ajánlatot a 20-020-as telefonra kérünk.

Lakás

TÉGLABLOKKOS kis lakás OTP-eladó. Telefon: 10-309, de: 8-11 lg, du: 3-6 lg.

ELADÓ 2+1 szobás, csongrádi sugárúti lakás. Érdeklődni: Keresztöltés u. 23/A, III. 7. (Kevés OTP-hátralék)

SÜRGŐSEN elcserélném, budapesti 36 nm-es tanács, másodállásos ház mesterszobakomfortos, telefonos, Bimbó u.-I lakásom Szeged vagy környéki lakásra, lakásingatlanra. Minden megoldás érdekel. Telefon: 1154-792.

2,5 SZOBÁS, telefonos, társasházi lakás garázzsal eladó. Csemegi u. 11. fszt. 2.

KEDVEZŐ áron eladó földszinti kétszobás lakás. Megtekinthető: Bimbó u. 3/A, fszt. 3., este 6-7 óráig.

ÉSZAKI városrészben II. emeleti OTP 1+2 félszobás 60 nm-es lakás, ajtókihelyezett, eladó. Érdeklődni: munkanapokon 13-11/36 telefonon 9-17 óráig.

TÉGLABLOKKOS, gázkonvektoros, kétszobás, erkélyes lakás, tápél és szatymazsi zártkert eladó. Hüvelyk u. 2/A, III. 9. Ádász, 17 óra után.

ELADÓ egy társasházi lakás a Római körúton 1 millió 300 ezer + OTP. Érdeklődni: Szeged, Római krt. 17-19/A, IV. em. 67. Telefon: 27-661.

55 m²-es, telefonos lakás eladó Dobó. Telefon: 56-243.

FÖLTÁMADÁS és Hétvezér u. sarkán társasházban egy 120 nm-es lakás és 2 üzlet lekötethető. Érdeklődni: 4-es ÜMK, telefon: 12-845.

SZÉTKÖLTŐZŐK, figyelem! Elcserélném 1+2-es megvásárolható, tanács, I. emeleti, garázsos, telefonos lakásomat + másfél szobás OTP-s II. emeleti telefonos lakásomat magánházzal. Érdeklődni: esti órákban a 27-284-es telefonon.

SÜRGŐSEN eladó Szeged, Csaba u. 40/A, B lépcsőház, II. em. 9. alatti 1+2-es, 56 m²-es, kihelyezett előteres, szövetkezetli lakásom. 970000 Ft-ért és kevés OTP-vel. Érdeklődni: 56-351-es telefonon (esti órákban).

BELVÁROSI, háromszobás, telefonos lakás nagyméretű garázzsal sűrűn eladó. Telefon: 13-332.

Ingatlan

KÉTSZOBA összkomfortos ház eladó. Érdeklődni: Sándorfalva, Rózsa u. 95. Bőjtősné.

SZEGED, Baktó 27. utcában gyümölcsös kert eladó. Érdeklődni: Bihar u. 8.

MÓRAHALOM, Munkás u. 6. számú azonnali beköltözhető lakóház, 400 n-öli portával eladó. Érdeklődni: Hódi András, Mórahalom, II. ker. 34.

MAGÁNHAZ eladó. Érdeklődni: 15 órától. Lakást is beszámítunk. Tápé, Tigris u. 31.

546 nm-en, 2 és félszobás, központi fűtéses, telefonos, garázsos családi házzal melléképülettel eladnánk. Kézpénz. Érdeklődni: Szajáni u. 2. Telefon: 10-999.

AZ ÚJSZEGEDI vasútállomáson garázs eladó. Érdeklődni: 13-732-es telefonon az esti órákban.

SÜRGŐSEN eladó Szeged, Csongrádi sgt. 25/B. sz. alatti családi ház. Irányár: 2,5 millió forint. Érdeklődni: 56-351, 24-467 telefonon (esti órákban).

ÜLLÉS, Árpád dűlő 48. sz. alatti ház eladó 1000 n-öi földdel. Villany, víz, fűdőszoza van. Érdeklődni: a helyszínen, Seres Antal-nénál.

BAKTÓBAN, Hídverő u. 111. sz. ingatlan eladó. 141 négyzetgölg, rajta lakható épülettel. Érdeklődni: Guttenberg u. 16. Ulléknál.

GÖNDÖR sorl garázs sűrűn eladó. Telefon: 53-939.

TANYA eladó Csölyospályoson, ipari áram van és három hold földdel. Érdeklődni: minden nap a délutáni órákban. Paragi Sándorné, Csölyospályos, Tanya 526.

SÁNDORFALVÁN, buszmegálló-nál, 250 n-öi zártkert eladó. Víz, villany van. Érdeklődni: Szeged, Dárda u. 6.

SZEGED, Rákóczi utca 17. szám alatti magánház eladó. Érdeklődni: 24-én 16-18 óra között.

Házasság

ÖTVENHATÉVES, csinos, értelmiségi nő várja korbán hozzáillő becsületes férfi levelét társkeresés céljából. „Elszállnak az esték 184035” jellőre a Hirdetőbe.

172 cm magas, 38 éves, elvált férfi keresi korbán hozzáillő nő ismeretségét élettárs, vagy házasság céljából. „Szeretet 17191” jellőre a Victor Hugo u. 5. Hirdetőbe.

Egyéb

SZERZŐDÉSES üzletbe gyakorlati rendelkező kiszolgálót felvesszük. „Italbolt 16762” jellőre a Sajtóházba.

RETEK u. 19-27. sz. környékén garázs bérelnek. Tarján széle u. is lehet. Érdeklődni: 27-692, este.

GÉPÍRÓ és titkárnői képesséssel 4 óras állást keresek. Telefon: 23-852.

ÖNÁLLÓAN dolgozni tudó cukrász-szakmunkást keresek felvételre. „Tortadíszítés 17525” jellőre a Sajtóházba.

LEGALÁBB 5 éves gyakorlattal rendelkező asztalost azonnali belépéssel felvesszük. Nyugdíjas is lehet. Bozó István, Torockói út 7/B.

NYÁRI VÁSÁRI 30 % árengedménnyel. Kismama-baba divat. Ugyanott iskolaköpenyek kaphatók! Marx tér — Mérey u. sarok.

FESTÉST, mázolást, tapétázást takarítással együtt vállalunk, közülnék és magán személyeknek is 20 % kedvezmény. Telefon: 23-477.

VIRÁGKERTÉSZETBE női munkatársat keresek. Érdeklődni: a 73-374-es telefonon, 19 órától.

GARÁZST bérelnek a Tápai utcában, vagy környékén. Telefon: 30-810, az esti órákban.

GARÁZST bérelnek a Pacsirta utcában, vagy környékén. Telefon: napközben 24-273.

ELTARTÁSI szerződést kötnek idős személlyel ingatlanért. „Bilzalom 14710” jellőre a Sajtóházba.

DIVATÁRU üzletbe eladók jelentkezését várjuk. Szeged, Kölcsey u. 4. Hétköznap du. 6-7 lg. Szakképzett kozmetikai és idegen nyelvet beszélő eladók előnyben.

SZOBAFESTŐ szakmunkást keresek, alkalmilag is. 18 óra után. Telefon: 73-549.

SZATYMAZI virágkertetbe férfi és női munkavállalókat keresünk. Érdeklődni: a 73-657 telefonon, 19 óra után.

FIATAL, agilis, jogi végzettségű rokkant nyugdíjas nő bármilyen 4 óras állást vállal. „Sürgős 14742” jellőre a Sajtóházba.

ANGOL nyelvtanárt keresek, vizsgára felkészítőt. Telefon: 11-187, de. 10-12 óráig.

ÜZLETETEM bérebe adnám, berendezéssel. Érdeklődni: Szeged, Hargitai u. 47/A, I. 3. Mészáros.

ELADÓKAT keresünk Palackozott Italok Boltjába. Fizetés 7-8000 Ft, 4 napos munkahét. Cím: Hont F. u. 11.

GYAKORLOTT lángosütőt felvesszük. „Sürgős 14705” jellőre a Sajtóházba.

KISKERTTULAJDONOSOK, FIGYELEM!

Augusztus 24-én, pénteken délután 2-4 óráig Balogh László növényvédelmi szakmérnök tart

díjmentes szaktanácsadást a szőregi Gazdaboltban (Szőreg, Hősök tere 10.) Telefon: 55-283.

A Csongrád Megyei Zöldért Vállalat Szegedi Kirendeltsége Dorozsmai út 41. sz. alatt MEGKEZDTE a piros, szelt és nyeged pritaminpaprika FELVÁSÁRLÁSÁT Érdeklődni lehet: a 13-704 és a 13-459-es telefonon. Munkanapokon: 7-15 óráig.

Az ÖMF Szegedi Kirendeltsége szegedi munkahelyen, kiemelt órábérrel leinformálható

KÖMÜVESEKET, ÁCS-ÁLLVÁNYOZÓKAT azonnali belépéssel felvesszük.

Jelentkezni: Szeged, Orozslán u. 8. szám, Szilágyi Árpád művezetőnél.

PARADICSOM-almaszedésre munkásokat keresek. Érdeklődni: este 8-10 óra között a 81-780-as telefonon.

GARÁZS kiadó. Ósz u. 9. III. em. 11.

JÓ kereseti lehetőséggel kőműveseket felvesszük. Hajdu László, Szeged, Szigony u. 8.

Munkaalkalom

DÉLTEX Divatszabósága azonnali belépéssel varrodai munkára gyakorlattal rendelkező varrónőket vesz fel, magas kereseti lehetőséggel. Továbbá szombat és vasárnapi alkalmi munkavégzésre — szoknyavarrásra — munkavállalókat keres. Jelentkezni: Szeged, Párizsi krt. 32. szám alatt lehet.

AMEZŐ Imre Általános Iskola (Szeged, Csanádi utca 4-6. sz.) hivatalsegéd-takarítót keres. Érdeklődni: délelőttönként az iskolában. Telefon: 54-430.

AJÁNLATA

Krepp lányka és baktis nyári ruhák

50 Ft-os

egységáron kaphatók

a TEXTIL-BAZÁR Budapesti krt. 1. és a TEXTIL-BAZÁR-PLUSZ Mikszáth K. u. 26. üzletében,

AMIG A KÉSZLET

TART!

EZT NEM LEHET KIHAGYNI!

Érettségizett fiatalok, figyelem!

A Szakszervezeti Könyvtár és a SZÁMALK MIKROSZÁMÍTÓGÉP-PROGRAMOZÓ-ALKALMAZÓ 3 FÉLÉVES TANFOLYAMOT INDÍT, mely középfokú szakmai oklevelet ad.

Felvilágosítás: Tolbuhin sgt. 14. alatt, telefon: 10-944.

Technológiai szerelő Kft.

KERES jó kereseti lehetőséggel, féi éves NSZK-beli betanulással, többéves afrikai munkára németül beszélő,

WIG. ER III. M., III. III. G. minősítésű hegesztőket.

„Azonnali kiutazás 2952/12 jellőre a Sajtóházba.

Adakozók

A Die Presse című osztrák napilap szerkesztősége arra kérte a közelmúltban az olvasókat, hogy három hónapra fizessek elő az újságot magyar, cseh-szlovák és lengyel egyetemi könyvtárak számára. Az adakozó kedvű osztrák olvasó négy magyar, négy lengyel és három cseh-szlovák egyetemi város közül választhat. Ma-

gyarország esetében Budapest, Pécsről, Szegedről és Debrecenről van szó.

A Die Presse szerkesztősége azzal indokolta kérését, hogy az ébredő demokráciák jövőjének értelmiségének nagy szüksége van a sokoldalú tájékozottságra.

A három havi előfizetés díja egyébként 1140 schilling.

Az oldal a DM szerkesztőségében készült

Apróhirdetés

ADÁSVÉTEL

600 fm korábbi típusú padlófűtőeszköz eladó. Áfa nélkül. Vásárhely, Sarolta u. 3., Tarján.

Harangkéses élezőgép eladó. Vásárhely, Klauzál u. 115. 17 óra után.

Saját bontásból bontott, fűrészelt deszkák, tetőcél, szarufák, 5 x 5,1 m – 6 m-ig, 3 x 3-as vastagság, 7 db akácoszlop eladó. Hernyós u. 22.

Építkezéskor kimerült 700 db új békéscsabai piros, mázas cserep, 2300 db szalagcserep eladó. Balástya, Dózsa Gy. u. 1. Telefon: 62/78-259, 18 óra után.

Commodore Plus/4 számítógép magnóval, joystickkal és programokkal eladó. Telefon: 55-065.

Eladók! Pannónia varrógép, szabóolló, előszobafal, gyermekágy 600 Ft-ért, gumiszőnyeg, 1 m x 2,30 cm, 2 lapos villanyrezo, zománco nagytároló, szőnyegprógép, sporttöltő 180 cm-es alakú. Szeged, Maros u. 15/A, II. em. 7.

Házat veszek bontásra, készpénzzel fizetek. A 41-437-es telefonon, 18 órától.

„Kolozavári tér” a Gép u. 10. sz. alatt építési anyagok eladók.

Gyári, új Méli–35 kombinált gázkészülék (kazan-bojler) áron alul eladó. Erd.: az 55-502-es telefonon, 17 órától.

Bútorok, műszaki cikkek adásvétele, Algyői út 40. Nyitva: 8–17 óráig. Telefon: 18 óra után, 18-014.

Cocker spániel kan, 10 hetes, eladó. Erd.: egész nap a 23-335-ös telefonon.

Régi festményt, bútor vásárol gyűjtő. Telefon: Szeged, 22-337.

Új Lucnik táskavarrógép eladó. Erdéklődni: Dobó u. 3.

Menyasszonyi ruha eladó. Tel.: 24-037.

Eladók: variálható babakocsi kiegészítővel, kenguru; Texi-Kuli, Chico bill-üke. Tel.: 24-037.

JÁRMŰ

BMW 316 eladó. Erdéklődni: Szentés, Nagy Sándor u. 5., vagy telefonon hétköznap, du. 4 óráig, 63/11-366.

K 25-ös Zetor, 2 fejes Lajta eke eladó. Kiszombor, Szegedi u. 35.

PU-s, 1200-as Lada kombi, vonóhoroggal, friss műszakkal, és zárt Barkas alkatrészekkel eladó. Telefon: 27-020.

Lada 2107-es, féltéves, homokszínű eladó. Erdéklődni: 18 óra után, a 15-924-es telefonon.

Kikimélt, 6 éves Lada 1200-as gépkocsi eladó. Erd.: Papp János, Ipoly sor 13/B.

Bontott Lada 1500-as alkatrészek eladók. Erd.: Dorozsmai út 112. 61-163.

Kiváló állapotú, TZ-s Dacia 1310, igényesnek eladó. Erdéklődni: a 20-055-ös telefonszámon, az esti órákban.

Mercedes-Benz 190.D1601 típusú dízel motor, sebességváltó, önindító, generátor, plusz 4 db könnyűfém felni, 4 db 195/50–15 „Fulda” gumival felszerelve eladó. Tel.: 62/45-707.

ALBÉRLET

Szegedi egyezős, komfortos, I. emeleti, belvárosi és egy 2 szoba, öszkomfortos, zöldövezeti, I. emeleti lakás hosszabb időre olcsón kiadó vagy véglegesen átadó. „Minden megoldás érdekel 16 204” jellegre a Sajtóházba.

Albérlet 2 lánynak, egyetemista főbérlettel, Hont Ferenc u. 15/B, IV. emelet 10. alatt kiadó. Erdéklődni: aug. 20–26. a helyszínen, vagy a 63/31-087-es telefonon.

Hosszú távra keresek egy másfél szobás, főbérlet nélküli, bútorozatlan, lehetőleg telefonos albérletet. Erd.: a 14-411/117-es telefonon.

Belvárosi, kétszobás lakás, azonnal kiadó. Erd.: Mikszáth Kálmán u., 6–10/E, fszt. 1. 17–19 óráig.

Kertes magánháza bérelnek legalább 3 évre. Havi 20 ezer 16 548” jellegre a Sajtóházba.

LAKÁS

Megyes OTP-val, kétszobás, OTP-s lakás eladó. Szeged, Gát u. 7/A, II. 4.

Garzon vagy másfél szobás lakást vennék – esetleg kácbóli kiköltözéssel – 870 ezer kp.-ért. Tel.: 55-065.

2 1/2 szobás, OTP-s lakás, tehermentesen eladó. Erd.: esti órában, Ipoly sor 13/A, VII. em. 20.

Lífte, 47 m²-es, másfél szobás örökklás eladó. Özv. Tóth Istvánné, Szeged, Retek u. 19/A, 11.

Szegeden, 2 szoba-, hallos, 55 m²-es, igényesen felújított lakás eladó. Erdéklődni: 16 óra után, Csongrádi sgt. 90/A, IV. 15.

Dorozsmai, 2 szobás lakás garázzsal eladó. Erd.: Barátság u. 24. II. em. 7., délután.

Kétkétszobás magánház melléképülettel, garázzsal eladó. Erdéklődni: Hóbiút basa u. 42. 17 óra után.

Újszegeden, 57 m²-es, tehermentes örökklás, készpénzzel eladó. Erd.: 4–6-ig, Hargitai u. 59/B, I. 3.

Azonnal beköltözhető, hatodik emeleti, 61 m²-es, háromszobás, telefonos, igényesen kialakított lakás, reális áron a Belvárosban eladó. Tel.: 62/23-892, 19–21 óráig.

Eladó 69 m²-es, 3 szobás, I. emeleti örökklás garázzsal. Lomnici u. 38/A I. emelet 3. Erdéklődni: 18 óra után, mindennap.

57 m²-es lakás Hargitai u. 61/A, I. 5.

2+2-es, telefonos, tanácsil II. e. adok+életpárteret telefonos, garázsos társasházi lakásért. 80–100 m²-ig, eltartás lehetséges. „Csere 16 552” jellegre a Sajtóházba.

INGATLAN

Métrében, Parádán, kétszobás, komfortos, kertes családi ház sűrűn eladó. Üdülőknek is alkalmas. Molnár Mihály Makó, Kápolna u. 6. 6900.

Garázs eladó a Juharfas utcában, vagy elcserélhető a Tabán-Keresztöltés utca környékére. A vétel is érdekel. Erdéklődni: Juharfas u. 7/B, II. 5., este.

Fél ház eladó, Dorozsma, Málna u. 39. Bejárati Ilosvai utca felől. Erdéklődni: egész nap.

Magánház eladó az algyői úton. Erdéklődni: Május 1. u. 39., este.

Kelentli családi ház, nagy kerttel eladó. Szegedi csere is érdekel. „Jó levegő 16 530” jellegre a Sajtóházba.

Egyezős, konyhás, különálló házrész melléképületekkel, kerttel eladó. Erdéklődni: aug. 25–26-án, 10–17 óráig. Kiskunorozsma, Felszabadulás u. 21. Tóth Leventénél.

Sándorfalva, Tisza u. 95. számú családi ház eladó. Erd.: a helyszínen, 17 óra után.

Újszegedi, kétszintes, reprezentatív magánház eladó. Erd.: a 12-444-es telefonon.

Eladó ház, két cselédnek is alkalmas. Petőfi S. sgt. 86.

42 m²-es, szoba-konyhás, komfort nélküli házrész, 530 m²-es kerttel eladó. Kiszombor, 48. szám alatt. Erdéklődni: a 17-390-es telefonon, 17 óra után.

Kiszombor, 42. szám alatt, 560 m²-es építési telek eladó. Erdéklődni: a 17-390-es telefonon, 17 óra után.

Eladó Forráskúton, Átokháza 157. sz. alatti tanya, 1200 n-öl telekkel. Ár meg egyeztetés szerint.

Ságvártelep, Szabadkai u. 66. sz., 1/3-házrész eladó. Erd.: a hirdetés utáni nap, a helyszínen, vagy a 71-515-ös telefonon, 19–20 óra között.

Belvárosi, kétkétszobás magánházrész, egybe vagy külön is eladó. Erd.: Álföldi u. 2., 19 óra után.

Pétfly u. 22., nagytelkes magánház eladó, vagy belvárosi lakásra cserélhető, meg egyeztetéssel. Erdéklődni telefonon: 21-415.

Újszegedi ház, gáztűtés lehetséges, eladó. Szoba, konyha, gáztűtéses lakást beszámítok. Lövölde u. 30.

EGYÉB

Zöldövezet-gyümölcs ültetés eladót felveszünk. „Fogalmis 16 563” jellegre a Sajtóházba.

Szervezzél feladatokat ellátására, 8 óras munkaidőben, érettségivel rendelkező fiatal hölgy jelentkezését várjuk, a 14-411/117-es telefonon.

Belvárosban kis üzlethelyiséget keresünk. „Valuta 16 561” jellegre a Sajtóházba.

Orvosházaspár, több gyermekkel eltartási szerződést kötne lakásért, jövedelűti idős névvel vagy bécisval, együttlakás nélkül. Telefon: 11-477, este.

Garázs kiadó a Rómei krt.-on, szeptember 1-jétől. Erd.: napközben 56-149, este a 26-931-es telefonon.

Francis 25 dkg-os Leopard kávé bevezető árkedvezményvel, 89,50-ért, csak nálunk kapható. Szegedi Étker, Kigyó, Bajcsy sarok.

Kőműves és tetőmunkát anyaggal is vállalom. Szőreg, Kristály u. 9.

Lokálpatrióta művészek

A baranyai képzőművészek közül többen városuknak, falujuknak adományozták életművüket, illetve alkotásaik legjavát. A befogadó közösségek vállalták, hogy méltó körülmények között helyezik el a gyűjteményeket, gondoskodnak megóvásukról és bemutatásukról. A lokálpatrióta művészek adományaikkal állandó képtárak, kiállítások alapjait vetették így meg, gyarapítva lakóhelyük kulturális értékeit, idegenforgalmi láttnivalóit.

A nemes „dívat” elindítója a baranyai képzőművészek doyenje, a néhány éve elhunyt Martyn Ferenc Kossuth-díjas festőművész volt, aki az életművét alkotó legfontosabb alkotásait Pécs városának adományozta. Munkáinak többségét a Janus Pannonius Múzeum őrzi. A mester egykori otthonában, a nevezetes Múzeum utca egyik műemléki házában állították ki válogatott festményeit, szobraikat, grafikáit.

Az azóta ugyancsak elhunyt Simon Béla Munkácsy-díjas festőművész Siklóra hagyta életművének zömét: több mint másfélszáz alkotását. Képeiből galériát rendeztek be a városban. Kolbe Mihály csaknem hatvan éve telepedett le Mohácson, ahol rajztanárként dolgozott és festőművészként alkotott. A városnak adományozott műveiből nyílt meg a Martyn Ferenc Kossuth-díjas festőművész volt, aki az életművét alkotó legfontosabb alkotásait Pécs városának adományozta. Munkáinak többségét a Janus Pannonius Mú-

zeum őrzi. A mester egykori otthonában, a nevezetes Múzeum utca egyik műemléki házában állították ki válogatott festményeit, szobraikat, grafikáit.

Az azóta ugyancsak elhunyt Simon Béla Munkácsy-díjas festőművész Siklóra hagyta életművének zömét: több mint másfélszáz alkotását. Képeiből galériát rendeztek be a városban. Kolbe Mihály csaknem hatvan éve telepedett le Mohácson, ahol rajztanárként dolgozott és festőművészként alkotott. A városnak adományozott műveiből nyílt meg a Martyn Ferenc Kossuth-díjas festőművész volt, aki az életművét alkotó legfontosabb alkotásait Pécs városának adományozta. Munkáinak többségét a Janus Pannonius Mú-

Kegyelem 11 halálra ítéltnek

Zseljo Zselev bolgár köztársasági elnök rendeletet adott ki, amelyben megkegyelmez tizenegy halálra ítélt bűnözőnek, 30 év szabadságvesztésre változtatva büntetésüket – jelenlik a szerdai szófiai lapok. Az intézkedésről kiadott rövid közlemény hangsúlyozza, hogy ez megfelel a Nagy Nemzetgyűlés politikájának, és a halálbüntetés világszerte csökkenést mutató tendenciájának.

Emlékeztet, hogy az érdemi munkát július 17-én elkezdő Nagy Nemzetgyűlés egyik legelső aktusa az volt, hogy felfüggeszta a halálos ítéletek végrehajtását. Egyébként már a lemondásra kényszerített Petar Mladenov korábbi államfő is egyik érdeméért becézt arról, hogy nem írt alá egyetlen halálos ítéletet sem, s beiktatása után nem hajtottak végre ilyen ítéletet.

Hajápoló szerek, kozmetikumok, illatszerek, bizsuk az Anna-kúti fodrászüzletben.

Szamócapalánta szuper elit minőségben! Gorella és hakrasz-romata fajtájú palánták.

Tiszta forrásból! Őszi telepítésre.

Óriásszeműek, mézedelek, zamatosak.

Megrendelhetők: fajtánként 50 db-tól postán, utánvétellel, természetesen útmutatóval. Darabjuk 3,50 Ft.

Cím: Kéki-kertészet, 7601 Pécs, Pf.: 431.

Az Ön szolgálatára NYITVA

hétfőtől péntekig 9–18-ig, szombaton 9–13-ig

INTERGOLD ékszerüzlet.

Vásároljon üzletünkben ezüstöt, aranyozott ezüstöt, 8, 14, 18 karátos arany-árut, 14 karátos brilyűrűt.

Szeged, Bartók B. tér 1.

VÁLLALATOK, INTÉZMÉNYEK FIGYELMÉBE!

Olcsó, izletes előfizetéses ebéd rendelhető Sport étkezdénkben.

Irányár: 49,90 Ft.

Szállítás meg egyeztetés szerint.

Erdéklődni: Szélpál Ferencné üzletvezetőnél

Szeged SC Sport étkeзде

6726 Szeged, Fürj u. 92/B,

Telefon: 12-711.

PERFEKT! PERFEKT! PERFEKT!

A PERFEKT Pénzügyi Szakoktató és Kiadó Vállalat 1990. szeptember 1-jén megnyitja bemutatótermét a Budapest VII., Madách Imre u. 10. sz. alatt.

Az alábbi szolgáltatásokkal állunk kedves ügyfeleink rendelkezésére:

- ▶ jogi tanácsadás pénzügyi és a pénzügyekkel összefüggő kérdésekben, személyesen és telefaxon;
- ▶ számítógépes szoftverek értékesítése nemcsak pénzügyi területen;
- ▶ számítástechnikai segédeszközök árusítása (floppy, floppytartó doboz, printer állvány stb.);
- ▶ igény szerinti számítástechnikai rendszerek kidolgozása, szaktanácsadás fejlesztési és gépbeszerzési ügyekben.

Kérje ingyenes katalógusunkat! Csak a postai díjat kell megfizetnie! Telefon: 1-422-168. Felvilágosítást ezen a számon Erdélyi Gézané ad. Telefax: 1-227-020.

Gyászkozlémények

Iskolánk tantestülete és dolgozói mély megrendüléssel tudatják, mindazokkal, akik ismerték, becsülték, szerették, hogy

MARIK ISTVÁNNÉ
Nové Katalin

a tarjánvárosi IV. Számú Általános Iskola vezető pedagógusa augusztus 16-án, váratlanul elhunyt. Hamvasztás utáni búcsúztatására később kerül sor. „...a gyertya lényege nem a viasz, amely elcsépe, és nyomot hagy, hanem a világa.” Emlékét megőrizük. Munkatársai.

„Áldott kezdeddel simogattál anyám, Intó szavad, mintha hallanám. Értünk éltél, bennünket szerettél, a halál sem szakít el tőlünk, tovább élsz szívünkben, bárhová nézünk, csak rád emlékezünk.” Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, mindazokkal, akik ismerték és szerették, hogy a legdrágább édesanya, nagymama, anyós, testvér, nászasszony, keresztanya,

ÖZV. CSERNY-KUHN
FERENCNÉ
Tóth Terézia

életének 71. évében augusztus 11-én hosszan tartó, súlyos betegség után itthagyt bennünket. Temetése 1990. augusztus 27-én délután 15 órakor Alsóvárosi temető kápolnájából. A gyászoló család.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy

ÖZV. MISKOLCZ
FERENCNÉ
Gábor Matild

1990. augusztus 20-án, 84. évében, hosszú szenvedés után elhunyt. Temetése 24-én, 10 órakor lesz a kiskunorozsmai temetőben. Gyászoló Balogh család.

Tudatjuk, hogy

TÓTH JÁNOSNÉ
Szakáll Etelka

gyászjelentése téves, a gyászmise augusztus 23-án, 12 órakor lesz és a temetése 1 órakor lesz. A gyászoló család. Ságváritelep, Újvidéki u. 51.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett édesapánk,

SÓKI KÁROLY

1990. augusztus 8-án tragikus hirtelenséggel 73 éves korában elhunyt. Temetése augusztus 28-án, 13 órakor az Alsóvárosi temetőben. A gyászoló család.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett édesanyánk,

ÖZV. PÁPAI FERENCNÉ

Márki Veronika

81 éves korában elhunyt. Temetése aug. 27-én 14.30-kor lesz a kiskunorozsmai temető ravatalozójából. Gyászolják: lányai, fiai, menyei, vejei, unokái, unokamenyei, unokaveje és dédunokái. Kiskunorozsma, Láp u. 9. sz.

„Jeti” volt a szovjet határsértő

A szovjet hírgyőnkéség a legnagyobb komolysággal jelentette be a „havasi ember” létezését. Állítás szerint a szovjet-kínai határon határőrök látták többször az ismeretlen lényt.

A TASZSZ-hírgyőnkéség beszámolója szerint a Sztrelnyikov nevet viselő határőrök egyik őrzárata először éjszaka találkozott az eladdig még sohasem látott, két lábán járó, több mint kétméteres termetű lényel. A szemtanúk beszámolója szerint az éjszaka sötétjében a szőnyegnek meg a szemei is világítottak.

— A jeti — folytatja a TASZSZ — szinte elpárolgott a járőr elől, s a helyszínre érkezett kutatócsoporthatárőrök kaptak arra az esetre, ha ismétlen összefutnának az ismeretlen lényel — olvasható a meglepő beszámolóban.

— A „havasi ember” egy idő

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy drága édesanyánk.

ÖZV. BARNA JÁNOSNÉ
Czeplédi Mária

81 éves korában, hosszú, súlyos betegség után elhunyt. Temetése augusztus 24-én 14 órakor lesz a szatmari temetőben. Gyászoló gyermekei és a rokonság.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett férj, apa, após, nagypapa, testvér és nász,

ID. MOLNÁR MIHÁLY

rövid, de súlyos betegség után 75 éves korában itthagyt bennünket. Temetése augusztus 27-én, 13 órakor lesz az Alsóvárosi temető kápolnájából. A gyászoló család, Mihálytelek, Egyenlőség u. 5.

Fájdalommal tudatjuk, hogy

SZÜCS ANTAL

életének 82. évében elhunyt. Temetése augusztus 24-én, 15 órakor lesz a kübekházi temetőben. A gyászoló család.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett édesanya, nagymama, anyós, testvér és rokon,

LUDÁNYI PÉTERNÉ
Lábadi Mária

voit Halász utcai lakos, életének 78. évében váratlanul elhunyt. Temetése augusztus 28-án, 11 órakor lesz a református temetőben. A gyászoló család.

Köszönetet mondunk minden rokonnak, ismerősnek, barátának, akik

ID. TISZAVÖLGYI JÁNOS

temetésén megjelentek, részvétükkel, virágaikkal fájdalomukat enyhíteni igyekeztek. Köszönetet mondunk gondviselőjének, amit érte éveken át tett. Gyászoló Tiszavölgyi és Koteles család.

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik sszeretünk,

BOTOS ANTAL

temetésén megjelentek, részvétükkel fájdalomukat enyhíteni igyekeztek. Külön mondunk köszönetet a deszki szanatórium orvosainak és ápolóinak áldozatos munkájukért. A gyászoló család.

Közlemények

Dr. Szemerédi István pszichiáter, akupunktúráló orvos magánrendelése aug. 24-től folytatja. Szeged, Korda u. 16. Tel.: 21-493.

Dr. Szűcs László bőrnemgyógyász kozmetológus szakorvos ismét rendel, Tolbuhin sgt. 39. sz. alatt. Rendelés hétfőn, pénteken du. 3–5-ig.

Munkaalkalmak

Menedékhely alapítvány gondnokot és szociális segítőt keres. „Azonnal 17 155” jellegre Victor H. u. 5.

„Az AMFORA Kereskedelmi Vállalat közgazdasági végzettséggel folyó számla-vezető, árazót vesz fel. Keresünk továbbá takarítónőt és kereskedelmi gyakorlattal és jogosítvánnyal rendelkező üzletszerzőt. Jelentkezni a helyszínen: Fonógyári út 8.

DEFAG Fűrészüzeme férfi segédmunkásokat vesz fel egy műszaki munkarendbe. Jelentkezés: Szeged, Felső Tisza-part 33. Munkaügy.

A Szeged MÁV Területi Egészségügyi Központja felvételt hirdet 1 fő konyhai dolgozó, és 1 fő részleglakozású karbantartó villanyszerelői állásokra. Jelentkezni lehet: 6726 Szeged, Czuczai u. 34/A, III. em. 325. szoba.

A Szeged Megyei Városi Tanács V. B. Bölcsődéi és Csécsemótonon, felvételt hirdet kony

Borúra derű

Már csak néha növekszik meg a felhőzet, és csupán az északi országrész fölött várható időnként kisebb felhősödés. Egyébként derült idő lesz. Az északi, északnyugati szél a nappali órákban még többször megélenkül. A legalacsonyabb reggeli hőmérséklet 8 és 13, a legmagasabb nappali hőmérséklet ma 20 és 24 fok között alakul.

Somogyi Károlyné felvétele
Cirkusz a város szélén

Breton—magyar találkozó

Hogyan kerül 45 szegedi gimnáziumi diák Louhinec breton városba, hogy ott francia családoknál néhány kellemes napot töltsön el, és viszonzásul miként érkeznek ma Szegedre a Bretagne-ból meghívott francia diákok? Ennek történetét kérdeztem Nagy Andrásról, a szegedi 600-as szakmunkásképző tanáráról.

— Idén május elsején felhívott egy régi ismerősöm, aki jelenleg Bretagne-ban lakik. Valamikor ságvári diák volt, és ennek kapcsán kért meg a közvetítésre. Februárban alakult Franciaországban egy ADEC nevű társulás, legjobban talán Cserekapcsolatok Létesítő Breton Társulásnak fordíthatnám, és miután ő ennek tagja lett, közvetítette az ADEC elnökének kívánságát, hogy vállalkoznának körülbelül 45 szegedi diák üdültetésére, vagyis szállást és ellátást biztosítani nekik. Egyetlen feltétel a francia nyelv valamelyes ismerete volt.

— *Hogyan választották ki a diákokat?*

— Felvettem a kapcsolatot három szegedi gimnázium, a Ságvári, a Deák és a Széchenyi gimnázium igazgatójával, s megbeszéljük, hogy jutalomként utazhatnának a tanulók. Augusztus elsején útnak indultunk. Kihasztnáltuk az alkalmat, hogy egy kis körutat tegyünk Olaszország, Velence felé, és a francia Riviérán keresztül jutottunk el Louhinecra.

— *Ha jól értem, az ADEC-ek most vizitálógatásra jönnek.*

— Igen, természetesen meghívtuk mi is őket. Ezt el is fogadták, mert amúgy is kelet-európai körútra készültek. Nyolcan érkeznek ma délelőtt Szegedre, köztük lesz az ADEC elnöke is. Két-

három nap múlva Budapestre és a Balaton-partra mennek, aztán tovább Jugoszláviába, Csehszlovákiába, Lengyelországba... Ismerkedni szeretnének az eddigi ismeretlennel.

— *Mivel várják őket?*

— Este fél hétkor Tápén tartjuk a fogadást, ki szeretnének tenni magunkért, hisz ők is úgy vártak. Az ottani sajtó is többször foglalkozott a szegedi fiatalokkal. A sándorfalvi citerazenekar és a tápéi néptánc-csoport fog fellépni, de lesz dzsesszbalett is.

(panek)

Pályázatok leadása

Az MSZP megyei napilapjainak és megyei vállalatai vagyonának értékesítésére kiírt pályázat leadásának határideje augusztus 26-án 24 órakor jár le.

A pályázatokat augusztus 25-éig naponta reggel 8-tól 20 óráig; 26-án reggel 9-től 24 óráig lehet benyújtani az alábbi címen:

Műszaki Szolgáltató Kft.
Budapest,
Balassi Bálint u. 27.

Zöld nyakkendő

Csapódtak az ajtók, a trolis erőteljes rántással mozdította meg a belsejébe zárt embereket, akik most — mint a borsószemek — hullámoztak ide-oda.

Ülőhely sehol, az idősebb hölgy kapaszkodót keresett a mozgó világban. Tászkája a karján, mozdulatain látszott, hogy nehezebbre esik talpon maradni.

Egyszerre gyerekhang csendült mellette:

— Tessék leülni!

Tíz év körüli, mogyorósbarna egyenruhás kisfiú

NYILAS PÉTER

Már napközben is furcsán érezte magát. Könnyű lebegés vett erőt rajta, mozdulatai súlytalanul úsztak körülötte, lábbal alig érintette a talajt. Nem lepődött meg, máskor is voltak ilyen különös napjai, amikor visszahúzódt magába, és nem jutott el hozzá a külvilág.

A szemén, mint valami, csak belülről átlátható, opálszínű ablakon át figyelte a kívül futókat, nagy, körpanoramavásznonra vetített színes filmet, és puha csodálkozással töprengett a szereplők indítékain.

Délután kísért a városzéli dombok közé, ahol már érezni lehetett a közeli folyó illatát. Aztán átment a kiszáradt fűcsomókkal kirakott ösvényen, és alkonyatig nézte a vizet, amelynek színe lassan a fáradt olajzöld és a bronz árnyalataiba fordult.

A város fölé felhők gyülekeztek, a sötét ég alatt egyetlen fényburaként világítottak az utcai lámpák. Még csak a külváros házainál járt, amikor ráhullottak az első vízcseppek. Súlyosan és tompán, apró, szinte hangtalan puffanásokkal csapódtak a bőréhez vékony csíkokban futottak szét fedetlen karján, kis erekké egyesülve a kézfej nyugtalan domborulatáin.

Piszkoszürke falak emelkedtek föléje, világtalan vakolatfoltok, fekete rámeredő pinceablakok reménytelen foltjai. Az érzés, amely ébredés óta kísérte, most fölerősö-

Eső

dött, először agyának egy névtelen pontjában sűrűsödött csak, aztán — akárcsak egy kozmikus robbanás lassított fölvétele — kiterjedt, s egész koponyáját betöltötte.

A házakon hűvösséget váró ablakok tátongtak, de a levegőből hatalmas és fojtó vízcseppek érkeztek csupán.

Csak ment, öntudatlanul fordult be az utcáskövek. Egyre gyengült, de valami régről szerzett és magában hordozott bizonyossággal tudta, hogy közeledik valami felé, s az a valami nem kívülről érkezik majd hozzá, hanem önnön legmélyebb tartományaiából.

Agyát forráság öntötte el, az eső könyörtelenül verte a testét, hajszálai csomókban tapadtak a fejére, s köztük csordogált a víz. És ekkor megszólalt benne egy hang. Idegen hang volt, egy nő hangja, bár inkább sikolyra hasonlított. „...hiszen én mindent megpróbáltam! Mit rontottam el?! Annyira akartam, hogy...” A hang elhalkult, elúszott valami titkos csatornán úgy, ahogy jött.

Döbbenet áll meg egy pillanatra, nekiszédült a falnak. Hiába kereste a gondolatait, mintha teljesen kiürült volna, nem maradt benne is.

más, csak valami kiszolgáltatott várakozás.

Továbbment. Egy öreg, roskatag ház előtt haladt el, amely az esőben még jobban árasztotta magából a végtelen és reménytelen szomorúságot. Egész testében megrezzen, amikor előszívárgott valahonnan egy erőtlén, halk sóhaj. „...könnyű halált adj, uram... csak azt kérem még, könnyű halált...” Női hang volt ez is, de már egy öregasszonyé.

Aztán hirtelen recsegő férfihang tört utat magának. „...azt mondom komám, nincs ennek az életnek semmi értelme...” Egy kocma állt a túldoldalon, kétfelé nyitott fajtája az utcára engedte a benti morajt, amelybe szabálytalan ritmusú üvegcsöröpölés vegyült. Egyre áramoltak beléje a szavak és félmondatok, melabús ereszkedéssel és fáradt fölizzással, zavaros keveredésben.

És akkor megértette. Az utca házaiból kiszökő gondolatfoszlányok rezegtek végig benne, hivatlanul. Záporoztak, egymást üve, kergetve és kioltva végül, ahogy az esőcseppek szakadtak alá a nehéz felhők-ből.

Minden ereje elhagyta. Fejében zúgó kavargással roskadt le a fal tövében, lábát messzire kinyújtotta a sötétlen csillogó járdán, nadrágja szárát teljesen átitadta az esővíz. Nem tudta, föl tud-e kelni valaha is.

A COST-programban Szeged is részt vesz

Egyedül Közép-Európából

Az Európai Gazdasági Közösség és az EFTA országai 1973 óta közös kutatási programot működtetnek. A föld-rész tudományos és technikai haladását szolgáló COST-programba az elmúlt évben a Szent-Györgyi Albert Orvostudományi Egyetem Izotópdiaosztikai laboratóriuma is bekapcsolódhatott. (Közép-Európából egyedül!) Az intézet az úgynevezett B-2. részprogramban vesz részt, mely a nukleáris és medicinai számítógéprendszerek programjával, s azok minőségi garanciáival foglalkozik.

A B-2. program irányítóközpontja — mely Brüsszelben székel — felkérésére idén dr. Csernay László professzor szervezte meg a koordinátorok munkaértekezletét. A konferenciát augusztus 17—18-án tartották Budapesten, a Taverna szállóban, melyen hat országból 21 szakember vett részt. Érkeztek koordinátorok az NSZK-ból, Angliából, Finnországból, Belgiumból, Ausztráliából és Svédországból. Az ülés vendége volt dr. Arno Klose, az EGK tudományos főosztályának vezetője, aki a résztvevőknek

előadást tartott a COST-programok távlati feladatairól és kutatási lehetőségeiről.

Arno Klose fogadta dr. Kelemen Lajos, a Népjelölti Minisztérium államtitkára és dr. Halász Béla, az MTA al-elnöke. A találkozón szó esett a magyar tudományos élet és a COST-program kapcsolatának megteremtéséről, s arról, hogyan kapcsolódhatnának be a magyar intézetek specifikus alap- és részkutatásokba. Az értekezleten előkészítették a brüsszeli Managerman Committee szeptemberi ülését.

A tudósító szerint a konferencia szépséghibája lehet, hogy bár a COST-program egyetlen közép-kelet-európai résztvevője egy szegedi intézet, a koordinátorok nemzetközi értekezletét mégis a fővárosban kellett megtartani. Lehet, hogy Európához már közeledik, de Budapesttől még mindig nagyon távol van Szeged.

(pacsika)

Kiváló kisiparosok

A Szegedi Ipartestület elnökségi ülésén Kurucz Zsigmond országos elnök szegedi kisiparosokat tüntetett ki.

Kiváló Kisiparos arany fokozatot Pálvölgyi Zoltán villanyszerelő; ezüst fokozatot Veszprémi Károly személynyszállító; bronz fokozatot Vass Sándor gázvezeték- és -készülék-szerelő és Bozsák József kőfaragó vehetett át.

Kiváló Szervezeti Munkáért arany fokozatot kapott: Márki István műszerész, Török Gergely kőműves.

50 éves kisipari munkásságért Szépe József cipész, Eleki Sándorné női szabó és László Sándorné női fodrász vehetett át aranygyűrűt. Csányi András kárpitos, Dobó Antal fémtopeg-cikk-készítő, Gora Lászlóné női fodrász, Hidvégi Ferencné női szabó, Karácsonyi János autószerelő, Schönfelder Lajos férfitisza-

Idősírkutatók Gorzsán

Vannak megszállott emberek, akik aprócska hírre kapva megszállnak egy területet, nomád tábort létesítenek és fantasztikus kitarással kutatni kezdenek. Kicsit olyanok ők, mint a mindenre elszánt aranyásók, mert hogy néha aranyat is találnak. De ez az, ami a legkevésbé jellemző rájuk.

A régészek, ha eső esik, akkor megpihennek, kénytelenül télen viselik az idő múlását, hiszen az minden percével ellenük dolgozik, a múltat öregbíti, a rejtelet — azt pedig nekik kell megfejteniük.

A titokfejtők elszánt emberek. Valahol Nagyfán túl, a Tisza vonalában 13 éve ásnak, keresnek valamit. A gödrökben, ahol nyáron a szárazság idején olykor 60 fokos volt a hőség, látogatásomkor tócsák álltak. Szakadt az eső és esteledett. Az

ásatásnak néhány napra befelelgett. Kíváncsian kérdezősködtem, titkon titkukat akartam megtudni. Mit találtak, hogyan, miként élnek a puszta közepén naponta a múlttal találkozáva?

— Ha kijönne egyszer néhány hétre... Talán akkor megérezhetnének valamilyen... így válaszolt tolatkodó kérdéseimre egyikük. Ennyit szolt arról, nem többet és másra terelte beszélgetésünket. Nem néztek ki maguk közül, nem is marasztaltak. Mikor az eső miatt halaszthatatlanná vált indulásom, 2 kilométeren át a földút végéig kísérték. Ha kellett, kiragadták gépkocsinkat a cuppogós sárból. Az út végén barátságosan intettek, s tudtam ide már nem térek vissza, hisz nincs miért: a gorzsai titok csak az övék, mint ahogy a nekifejtés öröme is őket illeti majd.

(varga)

Szerelem

— *Amikor mosolyogsz, gyönyörűen csillognak a fogaid! Bár csak mindig láthatnám!*

— *Tessék, drágám. Majd csináltatok magamnak egy másik protézist.* (aser)

ROSSZ HÍR

Talán a tegnapi eső áldásos hatása? A tűzoltóknak és a rendőröknek nyugodalmas napjuk volt. Szinte hihetetlen, de arról kell beszámolnom, hogy tegnap csupán két lopás történt. A Nagyalomás elől egy barna Babetta, a Szeged étterem előtti parkolóban pedig egy 21 sebességű lila-rózsaszínre mázolt Schauss márkájú versenybiciklit kötöttek el a délutáni órákban.

V. J.

Megalakult a Délmagyarország Kft. Tagjai: e lap újságírói, a szerkesztőség dolgozóiból szerveződött Délmagyarország Újságíró Egyesület és a Dél-Francia Nice-Presse-Invest. (x)

DÉLMAGYARORSZÁG

Politikai napilap
Főszerkesztő: Dlusztus Imre

Főszerkesztő-helyettes: Sulyok Erzsébet

Kiadja a Csongrád Megyei Lapkiadó Vállalat. Felelős kiadó: Kispál Antal. — Szerkesztőség és kiadóvállalat: Szeged, Tanácsköztársaság útja 10., Sajtóház 6740. — Telefon: 24-633. Telefax: 82-282. Telefax: 13-130. — A lapot nyomja: Szegedi Nyomda, Szeged, Bajcsy-Zsilinszky utca 28. 6720. Igazgató: Surányi Tibor. — Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető a postahivataloknál és kézbesítőknél. Előfizetési díj egy hónapra 101 Ft — a vasárnapi lapokkal együtt 121 Ft. ISSN 0133—025X